

Strategija razvoja općine Čaglin

Sadržaj

1.	OPĆI PODATCI.....	3
1.1.	Geoprometni položaj	3
1.2.	Povijesni razvoj	4
1.3.	Klima i reljef.....	5
2.	Stanovništvo	6
3.	Radna snaga	10
3.1.	Zaposlenost.....	10
3.2.	Nezaposlenost	10
4.	Gospodarstvo	12
4.1.	Poduzetništvo i obrtništvo	12
4.2.	Poduzetničke zone	12
4.3.	Poljoprivreda	12
4.4.	Šumarstvo.....	13
4.5.	Lov i ribolov	16
4.6.	Ribnjačarstvo	17
4.7.	Energetske i mineralne sirovine	17
4.8.	Turizam	18
5.	Komunalna infrastruktura	20
5.1.	Prometna infrastruktura	20
5.2.	Cestovni promet	20
5.3.	Željeznički promet.....	21
5.4.	Zračni promet	22
5.5.	Telekomunikacijska infrastruktura.....	22
5.5.1.	Pošta	22
5.5.2.	Telekomunikacijska mreža	22
5.6.	Elektroopskrba.....	23
5.7.	Javna rasvjeta	24
5.8.	Plinoopskrba	25
5.9.	Vodoopskrba.....	25
5.10.	Odvodnja otpadnih voda	26
5.11.	Gospodarenje otpadom	26
5.12.	Groblja	27
6.	Društvene djelatnosti i infrastruktura	28
6.1.	Javna uprava	28

Odgojno obrazovna infrastruktura.....	29
Zdravstvo i socijalna zaštita	33
Javni prostori	35
Sportsko rekreacijski sadržaji i infrastruktura.....	36
Civilno društvo	36
Kulturna i prirodna baština.....	38
Misija i vizija općine Čaglin	54
Strateški ciljevi i mjere općine Čaglin	55
Utjecaj provedbe strateških ciljeva	60
Izvori financiranja za ciljeve i mjere	62
Planirana financijska sredstva i pokazatelji rezultata za predviđene ciljeve u budućem razdoblju....	63
Sudjelovanje općine Čaglin u LAG-a i ostalih razvojnih tijela	65
Usklađenost strategije sa drugim strateškim dokumentima	66
Kako općina provodi strategiju	67
Informiranje	68
Evaluacija	68
PRILOZI:.....	69

1. OPĆI PODATCI

1.1. Geoprometni položaj

Požeška kotlina okružena je Psunjem, Papukom, Krndijom, Diljem i Požeškom gorom. Posebno je zanimljiv sjeverni planinski masiv Papuk, koji svojim grebenima i vrhovima od istočne Tromeđe (713 m) iznad Kutjeva preko glavnog vrha Papuka (953 m) sve do zapadnog Petrovog vrha (615 m) kraj Daruvara štiti kotlinu od sjevernih vjetrova, te čini na južnim padinama klimu blažom nego u samoj Požeškoj kotlini.

Požeško-slavonska županija graniči na sjeveru s Bjelovarsko-bilogorskom županijom i Virovitičko-podravskom županijom, na istoku s Osječko-baranjskom županijom, jugo-zapadu sa Sisačko-moslavačkom te na jugu sa Brodsko-posavskom županijom.

Glavne su rijeke Orlava, Lončža, Pakra i Bijela, koje pripadaju savskom porječju.

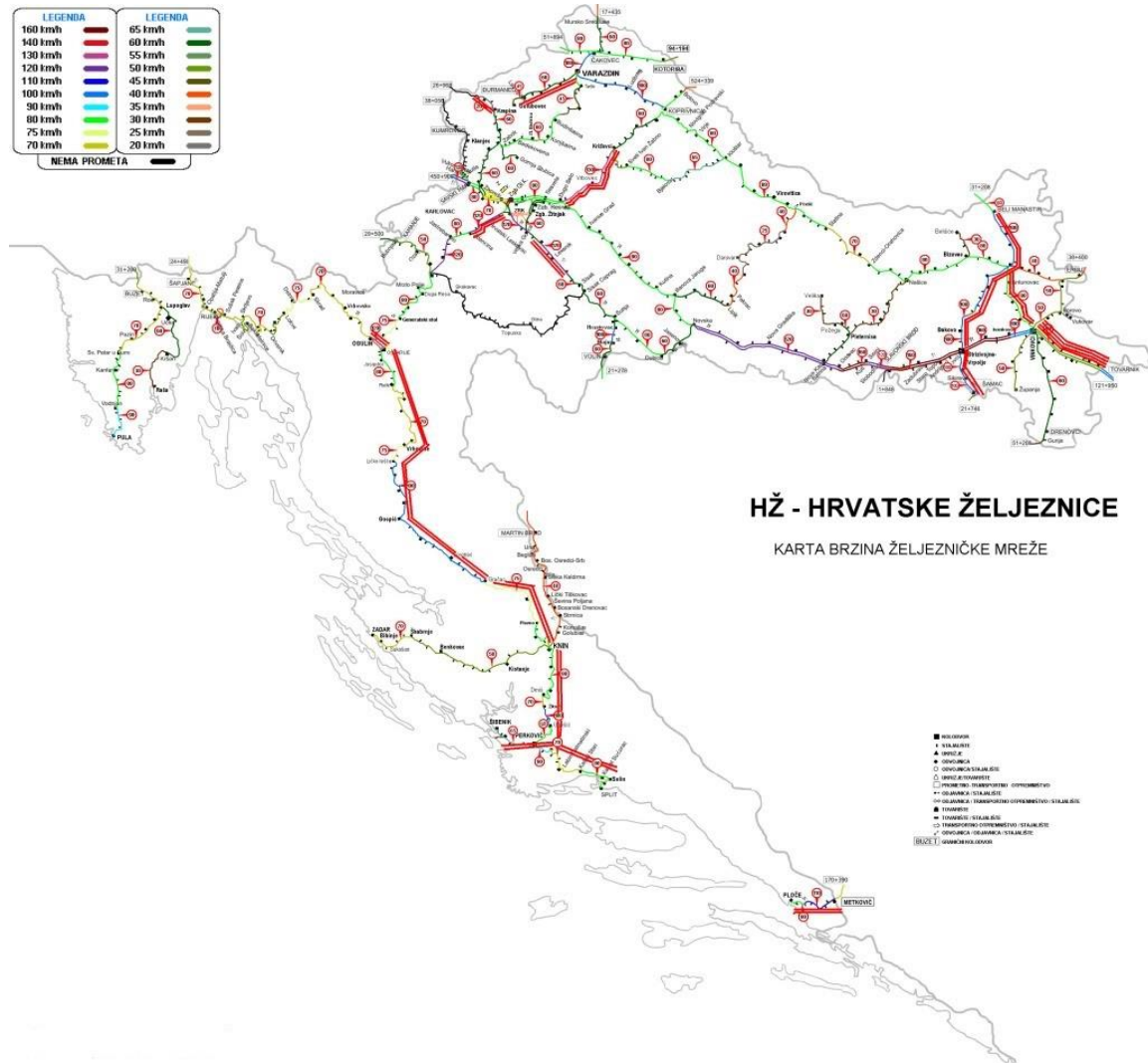
Karta 1. Požeško-slavonska županija

Općina Čaglin sastoji se od naselja: Čaglin, Darkovac, Djedina Rijeka, Dobra Voda, Dobrogošće, Draganlug, Duboka, Imrijevcji, Ivanovci, Jasik, Jezero, Jurkovac, Kneževac, Latinovac, Migalovci, Milanlug, Mokreš, Nova Lipovica, Nova Ljeskovicja, Novi Zdenkovac, Paka, Ruševo, Sapna, Sibokovac, Sovski Dol, Stara Ljeskovicja, Stari Zdenkovac, Stojčinovac, Veliki Bilač, Vlatkovac, Vukojevica. Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine broji 2723 stanovnika u 869 kućanstvu te ulazi u skupinu rijetko naseljenih općina s do 50 stanovnika po km². Općina zauzima površinu od 179,6 km².

Općina Čaglin na zapadu graniči s gradovima Požeško-slavonske županije Kutjevo i Pleternica, na jugu sa općinom Podcrkavlje Brodsko-posavske županije te na istok s gradom

Našicama i općinom Levanjska Varoš Osječko-baranjske županije. Budući se općina Čaglin nalazi na tromeđi županija Brodsko-posavske, Požeško-slavonske i Osječko-baranjske, kroz nju prolaze prometni pravci 38,51 i 53 koje povezuju mjesta općine sa središtima okolnih županija (Slavonskim Brodom, Požegom i Osijekom te je osigurana dobra povezanost sa susjednim državama Bosnom i Hercegovinom i Mađarskom. Također, kroz općinu prolazi željeznička pruga kojom se trenutno prometuje redovno do Čaglina.

Slika 1. Željezničke pruge u Republici Hrvatskoj

1.2. Povijesni razvoj

Zastava općine Čaglin je čisto plave boje, na kojoj se nalazi grb, polukružni žuti, na kojem se nalazi na zelenom brijegu panj, iz kojeg izlazi zelena mladica, a iznad panja se nalazi zlatna kruna s crvenom postavom. Za zlatno polje grba kaže se da simbolizira poljoprivredu, zeleni brijeg brežuljkasti teren općine, odsječeni panj predstavlja tešku povijest, a mladica koja iz

njega izrasta simbol je prosperiteta mlade općine. Za krunu se kaže da je atribut sv. Alojzija Gonzage, zaštitnika Čaglina, iako su češći atributi ovog sveca ljiljan i lubanja.

Slika 2. Zastava općine Čaglin

Stari Čaglin bio je rasut po južnom obrežju, a novi Čaglin uz prugu i put prema Bektežu. Pred turski Čaglin morao je biti negdje uz Londžu prema Ruševu jer se tamo spominje uz Londžu ruševina stare crkve sv. Ivana. Do osnutka župe u Ruševu poslije Turaka pripadao je Čaglin Sesevskoj župi. Kad je na javnoj dražbi 1882. godine Vjenceslav Turković, trgovac iz Karlovca kupio kutjevački veleposjed uz izgrađenu željezničku prugu Pleternica-Našice, novi je vlasnik, izgradivši pilanu u Irenovcu podigao 50 kilometara uskotračne industrijske željezničke pruge kojom mu je željeznica dovozila sa svih strana iz okolnih planinskih šuma vlakovima tehnički drvni materijal na novu pilanu. Na isječenim šumskim predjelima nastale su površinski velike krčevine, provedena parcelacija zemljišnog posjeda pa je već početkom stoljeća počela kolonizacija.

Pilana je zaslužna za nastanak sela u ovom kraju, kao što su sela Milanlug, zapadno od Čaglina te Darkovac, Vlajevac i Zdenkovac istočno od Čaglina. Oko pilane nastalo je šaroliko selo Irenovac, uz Čaglini kolodvor počele su se graditi kuće i nastao je Novi Čaglin. Selo Ruševo je po naseljenosti u općini odmah iza Čaglina. Spominje se prvi puta 1221. godine kao plemićki posjed, a 1251. kao selo sa crkvom Sv. Nikole.

1.3. Klima i reljef

U Požeško-slavonskoj županiji dominira umjereno kontinentalna klima na koju veoma jak modifikacijski utjecaj imaju reljef i nadmorska visina, što se ističe u klimatskim različitostima gorskog okvira i zavale. Gore se ističu kao hladniji (-2°C do -4°C u siječnju, 20°C u srpnju). U vegetativnom periodu IV.-IX. mjeseca u prosjeku padne otprilike 450 mm kiše, a najviše oborina padne u VI., VII. i VIII. mjesecu. Oko 10% oborina padne u obliku snijega. Prosječna godišnja temperatura iznosi 10,5°C, a vlažnost zraka iznosi 82,10%.

Požeško-slavonska županija pripada području sliva rijeke Save i to slivnom području rijeke Orljave i slivnom području Ilova-Pakra. Veća vlažnost gorskog okvira utjecala je na razvoj relativno guste mreže površinskih vodotoka, koji gravitiraju prema hidrološkim osima - Orljavi, Londži i Pakri. Svi vodotoci pripadaju porječju Save i karakterizira ih kišno-snježni vodni režim. Reljef, litološki sastav i klima bitno su utjecala i na razvoj prirodnog vegetacijskog pokrova i na vrste tla. Gore su prostori raširene kontinentske jelove i bukove šume s razvojem smeđih distričnih tala, dok dna zavale obilježava zajednica hrasta sladunca i cera, pitomog kestena s običnim grabom, uključujući i hrast lužnjak, topole, vrbe i ostale hidrofilne šume i šikare naplavnih ravni. Prigorski i podgorski dijelovi zavala obilježeni su razvojem lesiviranih (ispranih) i prudoglejnih tala, dok su naplavne ravni u dolinama vodotoka svojstvena močvarnim glejnim i aluvijalnim tlom. Treba reći da su dijelovi prigorja, podgorja i Dilj-gora obilježeni razvojem smeđih tala na laporima, rendzinama lesiviranim i pseudoglejnim tlom.

2. Stanovništvo

Stanovništvo i njegove značajke su vrlo značajne stavke svakog područja na način da njegova pojedina demografska obilježja u velikoj mjeri obilježavaju njegov gospodarski, kulturni, društveni kao i sveopći razvoj te su pokazatelj razvojnog potencijala određene društvene sredine.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku 2011. godine na području općine Čaglin stanuje 2723 stanovnika u 869 kućanstava. Udio stanovništva općine Čaglin u ukupnom stanovništvu Požeško - slavonske županije, koje broji 78034 stanovnika iznosi 3,48%.

Naselje Čaglin je najveće naselje, po broju stanovnika, te je ujedno i administrativno sjedište općine Čaglin. Osim naselja Čaglin, samo još naselje Nova Ljeskovića ima preko 450 stanovnika što upućuje na monocentričnost općine Čaglin.

Tablica 1. Prirodno kretanje stanovništva u općini Čaglin

Naselja u sastavu općine	Broj stanovnika 1971. godine	Broj stanovnika 1981. godine	Broj stanovnika 1991. godine	Broj stanovnika 2001. godine	Broj stanovnika 2011. godine
Čaglin	727	677	717	677	591
Darkovac	38	20	12	14	16
Djedina Rijeka	272	209	165	165	129
Dobra Voda	100	55	29	12	16
Dobrogošće	49	30	19	11	12
Draganlug	32	20	10	5	3
Duboka	230	177	130	72	64
Imrijevc	208	123	82	51	29
Ivanovci	82	52	37	18	20
Jasik	84	48	19	3	2
Jezero	113	57	33	13	8
Jurkovac	88	67	60	33	21
Kneževac	151	150	131	96	89
Latinovac	252	175	132	84	68
Migalovci	289	210	153	146	129
Milanlug	318	290	297	243	200
Mokreš	99	52	38	22	20
Nova Lipovica	74	45	42	48	37
Nova Ljeskovica	496	512	575	668	486
Novi Zdenkovac	41	23	19	9	10
Paka	254	160	96	61	33
Ruševo	570	429	320	310	265
Sapna	220	180	139	90	77
Sibokovac	127	90	62	53	36
Sovski Dol	540	330	205	155	121
Stara Ljeskovica	66	24	15	16	7
Stari Zdenkovac	180	121	63	46	33
Stojčinovac	41	18	13	7	4
Veliki Bilač	139	78	59	49	36
Vlatkovac	344	190	151	121	85
Vukojevica	110	99	105	88	76
Ukupno	6334	4711	3928	3386	2723

Izvor: Državni zavod za statistiku, 2011. godine

Iz prethodne tablice vidljiv je znatan pad ukupnog broja stanovnika u razdoblju od 1971. – 2011. godine gdje se broj stanovnika smanjio za više od pola ukupnog broja stanovnika prema popisu iz 1971. godine.

Prosječna gustoća naseljenosti na području općine Čaglin iznosi 15,16 stan/km² što je značajno ispod županijskog (42,8 stan/km²) i državnog (75,71 stan/km²) prosjeka.

Dobno-spolna struktura temeljna je demografska struktura budući da pokazuje potencijalnu vitalnost stanovništva te iz nje proizlaze kontingenti nužni za biološku reprodukciju i formiranje radne snage.

Tablica 2. Dobno-spolna struktura stanovništva

	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34
Ukupno	108	112	148	156	154	131	115
Muški	57	60	68	87	49	72	69
Ženski	51	52	80	69	75	59	46
	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69
Ukupno	134	189	224	210	218	158	150
Muški	67	106	128	123	118	74	61
Ženski	67	83	96	87	100	84	89
	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95+	
Ukupno	197	170	104	32	12	1	2723
Muški	72	64	33	6	5	0	1349
Ženski	125	106	71	26	7	1	1374

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, 2011. godine

Kao i ostatku Republike Hrvatske, i na području općine Čaglin uočava se regresivni ili kontraktivni tip dobne strukture kojeg karakterizira niski udjel djece s obzirom na stanovništvo srednje dobi, što uzrokuje nizak, opadajući prirodni porast i pokazuje proces depopulacije.

U spolnoj strukturi žene su zastupljene s 50,45%.

Tablica 3. Podjela stanovništva na mlado (0-14 godina), zrelo (15-64 godine) i staro (>65 godina)

2001. godine			
0-14	15-64	>65	Ukupno
512	2044	830	3386
2011. godine			
0-14	15-64	>65	Ukupno
368	1689	666	2723

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, 2011. godine

Podjelom stanovništva na mlado (0-14 godina), zrelo (15-64 godine) i staro (>65 godina) te usporedbom podataka iz 2001. godine i 2011. godine razvidno je kako dominantni demografski proces koji obilježava suvremeno društvo nije zaobišao niti područje općine Čaglin.

U promatranom razdoblju u općini Čaglin, osim znatnog smanjenja ukupnog broja stanovnika, došlo je i do smanjenja udjela mladog stanovništva i povećanje udjela zrelog stanovništva, što upućuje na proces blagog starenja stanovništva.

Starenje stanovništva ima većinom negativne implikacije na daljnji demografski i gospodarski razvoj. U demografskom pogledu, proces starenja stanovništva negativno utječe, kako na ukupno kretanje, tako i na strukturu stanovništva, dok u gospodarskom smislu, starenje stanovništva utječe na smanjenje broja stanovnika u radnoj dobi te na stupanj ukupne aktivnosti stanovnika.

Tablica 4. Obrazovna struktura stanovništva (15 i više godina starosti)

Bez škole i nezavršena osnovna škola	561
Osnovna škola	967
Srednja škola	724
Visoko obrazovanje	98
Ukupan broj stanovnika u dobi od 15 i više godina starosti	2355

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, 2011. godini

Što se tiče obrazovne strukture stanovništva, od ukupno 2355 stanovnika, starijih 15 i više godina, 561 osoba (23,82%) je bez škole ili nije završilo osnovnu školu, 967 osoba (41,06%) je završilo osnovnu školu, 724 osobe (30,74%) ima srednju stručnu spremu dok su 98 osoba visokoobrazovane (4,16%).

Usporedba podataka na razini općine Čaglin s podacima na državnoj razini ukazuje na lošiju obrazovnu strukturu, posebice u kategoriji osoba sa srednjom stručnom spremom i visokoobrazovanih.

Prema obrazovnim područjima stanovništva prevladavaju inženjerstvo, prerađivačka industrija i građevinarstvo (375 osoba) zatim društvene znanosti, poslovanje i pravo (126 osoba) i usluge (116 osoba). Od ostalih djelatnosti zastupljene su poljoprivreda (90 osoba) te zdravstvo i socijalna skrb (39 osoba).

330 stanovnika (12,11%) općine Čaglin se izjasnilo kao pripadnici nacionalne manjine.

U strukturi nacionalnih manjina najbrojniji su Srbi (261 osoba) i Makedonci (10 osoba), slijede Bošnjaci, Mađari, Nijemci, Romi, Rusi, Slovaci, Židovi i ostali sa po manje od 10 pripadnika.

31 stanovnik se izjasnio kao pripadnik nacionalne manjine na osnovi vjerske pripadnosti.

3. Radna snaga

3.1. Zaposlenost

U pogledu zaposlenosti na području općine Čaglin, sukladno podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, na dan 31. siječnja 2015. godine ukupno je evidentirano 258 zaposlenih osoba, kako slijedi:

Tablica 5. Osiguranici mirovinskog osiguranja prema osnovama osiguranja

Osnova osiguranja	Osiguranici
Radnici kod pravnih osoba	166
Obrtnici	15
Poljoprivrednici	45
Samostalne profesionalne djelatnosti	2
Radnici kod fizičkih osoba	30
Osiguranici zaposleni kod međunarodnih organizacija i u inozemstvu	0
Osiguranici – produženo osiguranje	0
Ukupno	258

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Sektor za ekonomske poslove, Odjel plana i analize, srpanj 2015. godine

Temeljem gore navedenih podataka vidljivo je da 64,34% zaposlenih čine radnici zaposleni kod pravnih osoba, slijede poljoprivrednici s 17,44%, zatim radnici zaposleni kod fizičkih osoba s 11,62% i obrtnici s 5,81%.

3.2. Nezaposlenost

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područnog ureda Požega, na dan 31. siječnja 2015. godine, na području općine Čaglin bilo je registrirano 174 nezaposlene osobe u evidenciji HZZ-a, od čega je 83 (47,70%) žene.

Od ukupnog broja evidentiranih, 34 (19,54%) osobe su bez radnog iskustva, a posebno je potrebno istaknuti kako su 64 (36,78%) osobe dugotrajno nezaposlene, odnosno nalaze se u

evidenciji HZZ-a duže od 12 mjeseci. Od ukupnog broja nezaposlenih 4 (2,29%) osobe su osobe s invaliditetom, a 12 (6,89%) nezaposlenih osoba imaju status hrvatskog branitelja.

Tablica 6. Obrazovna struktura nezaposlenih

Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, I. stupanj fakulteta i stručni studij	Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	Ukupno
23	40	101	2	8	174

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Požega, lipanj 2015. godine

Promatrajući obrazovnu strukturu nezaposlenih, prevladavaju osobe srednje stručne spreme (58,04%). Značajan je i broj osoba bez škole, s nezavršenom osnovnom školom i završenom osnovnom školom (36,20%) koji su u vrlo nepovoljnom položaju na tržištu rada s malim izgledima pronalaska zaposlenja. Najmanji broj nezaposlenih bilježi se u skupini visokoobrazovanih (5,74%).

Tablica 7. Dobna struktura nezaposlenih

15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60 i više	Ukupno
14	36	21	17	19	11	15	17	20	4	174

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Požega, lipanj 2015. godine

Što se tiče dobne strukture nezaposlenih, 40,80% osoba su mlade osobe do 29 godina, a 41 (23,56%) osoba spada u skupinu teže zapošljivih osoba koje su starije od 50 godina.

Tablica 8. Kretanje broja nezaposlenih u razdoblju 2010. – lipanj 2015. godine

Prosinac 2010.	Prosinac 2011.	Prosinac 2012.	Prosinac 2013.	Prosinac 2014.	Lipanj 2015.
165	169	170	206	150	174

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Požega, Mjesečni statistički bilten, Broj: 1/XVII, siječanj 2011. godine, 12/VII, prosinac 2011. godine, 12/VIII, prosinac 2012. godine, 12/XIX, prosinac 2013. godine, 12/XX, prosinac 2014. godine, 1/XIX, siječanj 2015. godine.

4. Gospodarstvo

4.1. Poduzetništvo i obrtništvo

Prema podacima internetskog portala „Biznet“ na području općine Čaglin trenutno je registrirano 13 poslovnih subjekata.

Na području Općine Čaglin najviše ima zaposlenih kod trgovačkih društava u djelatnosti poljoprivrede, lova i šumarstva što brojčano iznosi svega 14 ili 93,33% i svega 1 zaposlen u prerađivačkoj industriji što čini 6,67%. Poslovni subjekti uglavnom su smješteni u općinskom sjedištu Čaglin.

Čaglin je administrativno sjedište Općine. Glavni izvor prihoda lokalnog stanovništva Općine čine poljoprivredna obiteljska gospodarstva, trgovina na veliko i malo, građevinarstvo i prerađivačka industrija.

4.2. Poduzetničke zone

Industrijska zona Čaglin:

Detaljan plan uređenja obuhvaća neizgrađeno područje na jugozapadnom dijelu naselja Čaglin u ukupnoj površini od **28.970,92 m²**. Gospodarska namjena obuhvaća **7** građevinskih čestica ukupne površine **18.327,62 m²**. Uz gospodarsku namjenu u industrijskoj zoni planirane su površine infrastrukturnih sustava, zaštitne zelene površine kao i prometne površine.

U gospodarskoj zoni je moguća gradnja građevina pretežito proizvodne ili pretežito poslovne namjene, te pomoćnih građevina u funkciji osnovne namjene. U ovoj zoni potrebno je izgraditi neophodnu infrastrukturu i to: električna energija, rasvjeta, trafostanica, plin. Izradom detaljnog plana uređenja „Industrijska zona“ Čaglin stvoreni su uvjeti za plansko uređenje područja namijenjenog za gospodarske djelatnosti. Otvaranje Industrijske zone na ovom području stvorile bi se veće mogućnosti za ostanak mladih ljudi na ovom području kao i bolji uvjeti privređivanja i razvoja ovoga siromašnoga kraja.

4.3. Poljoprivreda

Ukupne poljoprivredne površine na području općine Čaglin čine ukupno **9.414,0 ha**, što čini **52,41%** ukupne površine Općine (prema podacima DGU Područni ured za katastar Požega, prosinac 2005. g.).

U odnosu na udio poljoprivrednih površina na razini Županije koji iznosi **49,3%**, općina Čaglin ima veći udio poljoprivrednih površina od prosjeka Županije. Obradive poljoprivredne površine Općine prostiru se na **8.087,18 ha** što je vidljivo u sljedećoj tablici:

Tablica 9: Obradive poljoprivredne površine

OBLIK VLASNIŠTVA	ORANICE (ha)	VOĆNJACI (ha)	VINOGRADI (ha)	LIVADE (ha)	UKUPNO (ha)
DRŽAVNO	2.955,74	36,67	23,61	298,57	3.314,59
PRIVATNO	3.622,30	215,27	65,03	869,98	4.772,58
UKUPNO	6.578,04	251,94	88,64	1.168,55	8.087,17

Izvor podataka: DGU, Područni ured za katastar Požega, prosinac 2005. g. (Prostorni plan Općine Čaglin 2008.)

Općina Čaglin ima poljoprivrednu tradiciju, značajne mogućnosti i kapacitete kao i ljudski potencijal za razvoj poljoprivrede, ali se do sada nije razvijala u skladu sa svojim mogućnostima.

Posebno je zanimljiv ovaj prostor pošto se uz vrlo mala ulaganja mogu prilagoditi razvoju stočarstva, a posebno ima velik potencijal za razvoj govedarstva, ovčarstva, svinjogojstva, proizvodnje mlijeka, mesa, meda, uzgoj ribe, ljekovitog i začinskog bilja, uzgoj i sabiranje gljiva, kao i proizvodnju voća i povrća.

4.4. Šumarstvo

Velika prirodna bogatstva i dobro od općeg interesa predstavljaju šume i šumska zemljišta koja su stoga pod posebnom brigom i zaštitom Države.

Šume i šumsko zemljište su prirodna bogatstva i dobra od općeg interesa koja su stoga pod posebnom brigom i zaštitom Države. To su, kao i poljoprivredno zemljište obnovljiv prirodni resurs kojim je potrebno vrlo racionalno gospodariti. Osim gospodarske, šume imaju i druge općekorisne funkcije (zaštita zemljišta, utjecaj na vodni režim, klimu), ali je veoma značajan i ekološki utjecaj šuma (zaštita i unapređivanje čovjekove okoline), ali su šume i prirodna osnova za razvitak turizma (odmor i rekreacija), te razvitak lovstva.

Na osnovu podataka Državne geodetske uprave, Područni ured za katastar Požega, šume na području općine Čaglin zauzimaju **7.809,09 ha**, što čini **43,48%** ukupnog teritorija općine.

Tablica 10: Oblik vlasništva i površina šuma

OBLIK VLASNIŠTVA	POVRŠINA ŠUMA (ha)
DRŽAVNO	7.573,10
PRIVATNO	236,03
UKUPNO	7.809,13

Na području Općine Čaglin prostiru se tri gospodarske jedinice i to:

- Gospodarska jedinica „Južna Krndija I – Čaglinska“ s ukupnom površinom od 3.088,14 ha od čega Požeško – slavonskoj županiji pripada 2.291,71 ha i na općinu Čaglin otpada 2.291,71 ha
- Gospodarska jedinica „Sjeverni Dilj II – Čaglinski“ s ukupnom površinom od 4.606,87 ha od čega na općinu Čaglin otpada 4.406,87 ha
- Gospodarska jedinica „Sjeverni Dilj I – Pleternički“ s ukupnom površinom od 3.501,98 ha od čega na općinu Čaglin otpada 894,43 ha.

Tablica 11: Podaci o površinama šuma i šumskih tala

GOSPODARSKA JEDINICA	OBRASLO	NEPLODNO	NEPLODNO	NEPLODNO	UKUPNO
Južna Krndija Čaglinska	2.202,51	4,32	41,83	43,05	2.291,71
Sjeverni Dilj Čaglinski	4.487,38	22,25	44,92	52,32	4.606,87
Sjeverni Dilj Pleternički	872,30	0	11,12	11,01	894,43
UKUPNO	7.562,19	26,57	97,87	106,38	7.793,01

Izvor podataka: „Hrvatske šume“ d.o.o. – uprava šuma Požega, prosinac 2005. g. (Prostorni plan Čaglina 2008.)

Tablica 12: Podaci o šumskom fondu općine Čaglin kojima gospodare „Hrvatske šume“

GOSPODARSKE JEDINICE	UKUPNA POVRŠINA GOSPODARSKE JEDINICE (ha)	UKUPNA POVRŠINA ŠUMA I ŠUMSKOG ZEMLJIŠTA U OPĆINI ČAGLIN (ha)	POVRŠINA ŠUMA (OBRASLA POVRŠINA) U OPĆINI ČAGLIN (ha)	POSTOJEĆA DRVNA ZALIHA U OPĆINI ČAGLIN (m ³)	GODIŠNJI PRIRAST U OPĆINI ČAGLIN (m ³)	ETAT DRVNA ZALIHA ZA SJEČU U OPĆINI ČAGLIN (m ³)
Južna Krndija Čaglinska	3.088,14	2.291,71	2.202,51	580,672	16.462	52.541
Sjeverni Dilj Čaglinski	4.606,87	4.606,87	4.487,38	897,726	20.790	163.285
Sjeverni Dilj Pleternički	3.501,98	894,43	872,30	207,999	5.029	23.507
UKUPNO	11.196,99	7.793,01	7.562,19	1.686.397	42.281	239.333

Izvor podataka: „Hrvatske šume“ d.o.o. – Uprava šuma Požega, prosinac 2005. g. (Prostorni plan 2008.)

Šume na području općine Čaglin, kojima gospodare „Hrvatske šume“ najvećim dijelom su gospodarske šume, dok su zastupljene i druge kategorije šuma (prema zakonu o šumama), šume posebne namjene za odmor i rekreaciju, šume posebne namjene – sjemenske sastojine i zaštitne šume (zaštita tla od erozije).

Tablica 13: Struktura šumskih površina prema kategorijama u općini Čaglin

GOSPODARSKA JEDINICA	UKUPNA POVRŠINA ŠUMA I ŠUMSKOG ZEMLJIŠTA (ha)	GOSPODARSKE JEDINICE	ŠUME ZA ODMOR I REKREACIJU (ha)	ŠUME SJEMENSKE (ha)	ZAŠTITNE ŠUME (ha)
Južna Krndija Čaglinska	2.291,71	2.123,41	0	79,10	0
Sjeverni Dilj Čaglinski	4.606,87	4.308,86	14,34 značajni krajobraz	4.96	164,37
Sjeverni Dilj Pleternički	894,43	788,01	0	0	83,49
UKUPNO	7.793,01	7.220,28	14,34	84,08	247,86

Izvor podataka: „Hrvatske šume“ d.o.o. – Uprava šuma Požega (Prostorni plan Općine Čaglin 2008.)

Šume područja Općine su uglavnom listače. S obzirom na različite nadmorske visine terena na području Općine, različite su i vrste šumske vegetacije.

U nižim područjima se javljaju šume hrasta lužnjaka, cera i običnog graba. Na nešto višim terenima dolaze šume hrasta kitnjaka, a iznad njih dolazi pojas bukovih šuma. Najviše dijelove zauzimaju sastojine javora i jasena, te bukve i jele.

Šumske površine na području općine Čaglin su uglavnom prirodne šume, dok umjetno podignute kulture zauzimaju male površine (bor, crni bor). Šume su uglavnom srednje dobne i mlađe sastojine, dok zrelih, stare sastojine ima malo, te je i njihova gospodarska funkcija iza općekorisnih funkcija šume.

4.5. Lov i ribolov

Na području Općine Čaglin nalazi se sedam lovišta. Raznolikost i bogatstvo prirodnih šumskih predjela, ali i prostori u okruženju šumskih površina, proplanci, livade, i zaravni su područja poznata kao prirodna obitavališta visoke i niske divljači. Na širem prostoru Općine, pa i na području Županije lovišta su vrlo značajna i pružaju širu mogućnost u pogledu razvoja lovnog turizma. Na području općine značajnu ulogu imaju lovačka društva Vidra Čaglin i Fazan Ruševo koja gospodare s lovnim područjem površine 6000 hektara, te se brinu i dohranjuju divljač na svom lovnom području.

Tablica 14: Ukupna površina lovišta, vlasništvo, od toga šumske i poljoprivredne površine te vrste divljači u lovištima

BROJ	NAZIV LOVIŠTA	UKUPNA POVRŠINA LOVIŠTA (ha)	DRŽAVNO VLASNIŠTVO	PRIVATNO VLASNIŠTVO	ŠUMSKO	POLJOPRIVREDNO
XIV	Buk	3.129	1.872	1.257	961	2.168
XV	Bektež	2.472	1.468	1.004	168	2.304
XVI	Čaglin	4.496	2.604	1.892	1.353	3.143
XVII	Ruševo	4.494	3.092	1.402	2.532	1.962
XVII	Sovski Dol	2.432	2.087	345	1.722	710
XI/ 13	Ljeskovicica	1.989	1.989	-	-	-
XI/ 22	Sjeverni Dilj	5.150	5.150	-		
UKUPNO		24.162	18.262	5.900		

Izvor podataka: Upravni odjel za gospodarstvo Požeško – slavonske županije i Zavod za prostorno uređenje Požeško – slavonske županije (iz dokumenta prostorni plan općine Čaglin 2008.)

4.6. Ribnjačarstvo

Tip ribnjačarstva određuju klimatski uvjeti i kvaliteta vode. Ti uvjeti određuju specifičnost tehnološkog postupka kompleks mjera, koje intenziviraju moguće prinose ribe. Šaranski ribnjaci su plitki vodeni ekosistemi, prosječne dubine 1 – 2 m. Obilježavaju ih specifični fizičko – kemijski uvjeti kao rezultat dubine i kvalitete dotočne vode, kvalitete tla ribnjaka, klimatskih uvjeta, bioloških faktora i tehnološko – intenzifikacijskih mjera.

Ribnjačarstvo, kao privredna grana, ima u našim krajevima prilično dugu tradiciju. Razlog tome je visok stupanj profitabilnosti te proizvodnje. Slatkovodno ribarstvo kao poljoprivredna djelatnost ima neke komparativne prednosti, kao što su.

- Neovisnost o uvozu
- Visoki prinosi u odnosu na susjedne zemlje, zbog skraćenog proizvodnog ciklusa (utjecaj klime)
- U odnosu na druge grane stočarstva, povoljniju stopu konverzije (za prirast 1 kg ribe utroši se prosječno 2,70 kg dodatne hrane, u svinjogojstvu 4 – 5 kg, a u govedarstvu 7 – 8 kg).

Ribnjačarstvo na području općine Čaglin planirano je na rijeci Londži kod Čaglina u površini od 150 F/ha, a površine sliva 157 Fa/km². Na ovom području nalazi se nekoliko manjih ribnjaka i to na prostoru između Latinovca i Čaglina i dr.

4.7. Energetske i mineralne sirovine

Požeško – slavonska županija zahvaća brdsko – planinsko područje svih masiva Slavenskog gorja. Geološki sastav područja je vrlo raznolik i litostrategijski, strukturno i tektonski. Stoga na ovom području možemo govoriti o velikom prirodnom potencijalu glede iskorištavanja mineralnih sirovina.

Današnje osobine prirodne osnove područja županije pa tako i Općine plod je složene geološke i fizičko-geografske evolucije prostora. U skladu s tim snažno je izražena njegova prirodna diferenciranost, definirana kompleksnim geološkim sastavom i tektonskom strukturom, izraženom reljefnom dinamikom (hipsometrija, raščlanjenost, nagibi, orografska struktura, specifična geomorfogeneza i evolucija), klimatskim posebnostima, bogatstvom voda tekućica, raznovrsnošću biljnog i pedološkog pokrova. U fizičko-geografskom smislu

općina Čaglin dio je mega-regije panonskog bazena. Predstavlja složeni dio makro-regije slavonskog gromadnog gorja, svojstvene gorsko – zavalskim reljefom.

Eksploatacijsko polje građevinskog (kvarcnog) pijeska „Mokreš“ udaljeno je oko 13 km od Čaglina, nedaleko od prometnice Čaglin – Đakovačka Breznica i povezano je dobrom makadamskom cestom. Ovaj prostor je brdovit, prekriven zapuštenim pašnjacima, djelomično obrastao gustom šikarom i rijetkom hrastovom šumom. Unutar eksploatacijskog polja nema javnih cesta, dalekovoda ili drugih objekata.

Površina eksploatacijskog pola iznosi **cca 146 ha** . Eksploatacija građevinskog pijeska moguća je površinskim kopom, a služi za potrebe izgradnje objekata i oblaganja instalacijskih podzemnih plinskih i elektro vodova. Obzirom na konfiguraciju terena i otvorenu etažu radovi su predviđeni u više etaža, ukupne rezerve iznose **cca 1,051.700 m³**. **(zatvoreno eksploatacijsko polje)**

Na području općine Čaglin postoji lokacija „Duboka“ za koju je izdano rješenje o odobrenju za istražni prostor tehničkog građevinskog kamena, a čije je istraživanje provedeno 1995. g. Kako u zakonskom roku od tri godine nije zatraženo rješenje za odobrenje eksploataciju polja „Duboka“ isto nije uvršteno u PPŽ-e. Istražni prostor ima oblik četverokuta **površine 82,17 ha**. **(zatvoreno)**

Napušteni kamenolom „Krndija“: godinama se ne koristi, nalazi se neposredno uz prometnicu Požega – Našice na padinama brda Velika Brazda. Navedeni istražni prostor nije evidentiran kao napušteno eksploatacijsko polje u PPŽ- e. Na ovom prostoru osim nalazišta „Mokreš“ možemo se susresti s još nekoliko otkrivenih nalazišta mineralnih sirovina i to:

Nalazišta kvarcnog pijeska koja pripadaju istom litografskom horizontu i regionalnom razvoju nalaze se kod naselja Duboka, Veliki Bilač, Latinovac, Bučje, Dobrogošće, Zdenkovac, Ljeskovicica, Jurkovac, Dobra Voda, Polubaše i Stojčinovac. Na lokaciji sjeverno od naselja Dobrogošće na padinama brda Crlenak nalazimo u određenim količinama **lignit**.

4.8. Turizam

Prirodne ljepote, bogatstvo i raznolikost ovoga kraja, pružaju velike mogućnosti za razvitak turizma.

Turistička ponuda:

Sovsko jezero se nalazi na nadmorskoj visini od 430 m, jugozapadno od sela Sovski Dol i jedino je pravo jezero u Požeškoj kotlini. Pretpostavlja se da je to ostatak Panonskog mora, no jezero ima i vlastiti izvor vode kao posljedicu geomorfoloških aktivnosti u prošlosti. Oko njega se prostiru šumoviti humci koji su i na višoj nadmorskoj visini od samog jezera. Jezero je obraslo trskom, šašem i ostalim močvarnim travama i upravo mu to daje dodatan čar i izvornu prirodnu ljepotu.

Iako jezero nema bistru plavu boju, nego tamnu i u sredini crnu, ljepota je u tome što je uvijek mirno. Tek tu i tamo se zamreška voda sa sitnim ribicama kojim jezero obiluje. U njemu se gnijezde neke ptice močvarice, u jezeru i oko njega žive žabe, barske kornjače i bjelouške, a od riba karas. Dno jezera prekriveno je muljevitim naslagama. Dubina jezera nije točno utvrđena, neka istraživanja su pokazala da je duboko od 14 do 44 m.

Slika 3: Sovsko jezero

Eko centar Latinovac

U selu Latinovac u općini Čaglin djeluje Eko-centar Latinovac. Organiziraju treninge rekreativnim vikendima koji okupljaju djecu, mlade i odrasle osobe u zajedničkim aktivnostima, radi učenja, rada, zabave i odmora, kao stjecanje osobnog iskustva zajedničkog sudjelovanja u stvaranju i razvijanju novih ideja. Također, doprinose razvijanju osobnih kapaciteta i strategija u suočavanju s novim situacijama, te potiču toleranciju i skladnu komunikaciju.

Slika 4: Eko centar Latinovac

5. Komunalna infrastruktura

5.1. Prometna infrastruktura

5.1.1. Cestovni promet

U sastavu javnih kategoriziranih cesta na prostoru općine Čaglin nalaze se dvije dionice državnih cesta i to:

- D38 Pakrac D5 – Požega – Pleternica – Đakovo D7 u dužini od 21,31 km i
- D53 GP D. Miholjac (gr. R. M.) – Našice – GP Slavonski Brod (gr. R. BiH) u dužini od

14,22 km.

Područjem Općine prolaze državne ceste u ukupnoj dužini od 35,53 km.

Osim javnih kategoriziranih cesta imamo i nekategorizirane ceste o kojima brigu vodi općina Čaglin, a za čije održavanje Općina osigurava potrebna sredstva u svom proračunu.

Kategorizirane cestovne mreže na području Općine su sljedeće:

Tablica 15. Postojeće kategorizirane cestovne mreže

Redni broj	Oznaka ceste	Naziv dionice	Duljina (km)
Državne ceste			
1.	D38	Pakrac (D5) – Požega – Pleternica – Đakovo (D7)	21,31
2.	D53	GP D. Miholjac (gr. R.M.) – Našice – GP Sl. Brod (gr. R. BiH)	14,22
UKUPNO:			35,53
Županijske ceste			
1.	Ž4124	Nova Ljeskovicica – D53	5,01
UKUPNO:			5,01
Lokalne ceste			
1.	L41004	Kula (D51) – Ciglenik – Veliki Bilač	1,77
2.	L41045	Kula (D51) – Poreč – Latinovac (L41064)	3,08
3.	L41046	Duboka – D53	2,46
4.	L41047	Jurkovac – Ž4124	1,20
5.	L41048	Jezero – Stari Zdenkovac – Kneževac – Čaglin	15,48
6.	L41064	Čaglin (D53) – Latinovac – Ivanovci Požeški	5,95
7.	L41065	Sapna – L41048	2,63
8.	L41066	Sibokovac – L41048	1,74
UKUPNO:			34,31
SVEUKUPNO:			74,85

Postojeće stanje državnih cesta (D53 i D38) na području općine Čaglin je loše i nezadovoljavajuće u pogledu nivoa uređenosti za taj tip javnih cesta obzirom na niz ograničenja koje smanjuju nivo prometne usluge i sigurnost prometa (npr. Nezadovoljavajuća širina i loše stanje kolničke konstrukcije, prolaz trase kroz građevinska područja naselja, miješanje lokalnog i tranzitnog prometa, loša razina sigurnosti te ograničavajući prometno – tehnički elementi horizontalnog i vertikalnog vođenja trase).

5.1.2. Željeznički promet

Prostorom općine Čaglin prolazi željeznička pruga reda II 207 Nova Kapela – Batrina (MG2) – Našice (I 100) ukupna duljina pruge iznosi 59,851 km. Pruga je jedno-kolosječna i neelektrificirana. Dio ove pruge prema svojim tehničkim parametrima ulazi u najlošiju kategoriju, a po ekonomskom značenju nerentabilna je. Ipak, prednost ove pruge je u

¹Izvor: ŽUC Požeško – slavonske županije i Hrvatske ceste d.o.o. Zagreb; Prostorni plan uređenja Općine Čaglin 2008. godine

njenom geoprometnom značenju. Ona povezuje podravsku s posavskom nizinom, pa otuda i njezino strateško značenje. S tog aspekta gledano ne dolazi u obzir njeno demontiranje jer bi to donijelo zajednici više štete nego koristi. Osovinsko opterećenje iznosi 16,0 t, a najveća dopuštena brzina kretanja vlakova iznosi 40 km/h.

5.1.3. Zračni promet

Na području općine Čaglin postoji improvizirano poljoprivredno uzletište na području naselja Sapna / Darkovac koje je korišteno isključivo u poljoprivredne svrhe (prostor poljoprivrednih oranica).

5.1.4. Telekomunikacijska infrastruktura

5.1.4.1. Pošta

Na području općine Čaglin nalazi se jedan poštanski ured u sjedištu Općine – 34350 Čaglin koji u poštansku mrežu obuhvaća sva naselja Općine (Čaglin, Darkovac, Djedina Rijeka, Dobra Voda, Dobrogošće, Draganlug, Duboka, Imrijevc, Ivanovci, Jasik, Jezero, Jurkovac, Kneževac, Latinovac, Migalovci, Milanlug, Mokreš, Nova Lipovica, Nova Ljeskovic, Novi Zdenkovac, Paka, Ruševo, Sapna, Sibokovac, Sovski Dol, Stara Ljeskovic, Stari Zdenkovac, Stojčinovac, Veliki Bilač, Vlatkovac, Vukojevica).

Poštanski ured 34350 Čaglin obavlja sve poštanske usluge, poslove gotovinskog platnog prometa, usluge ostalog novčanog prometa (poslove štednje i isplata po tekućim računima Hrvatske poštanske banke i gotovo svih poslovnih banaka u RH, usluge uplata i isplata po ugovorima), mjenjačke poslove, brzojavne usluge, telefonske usluge iz javnih govornica u poštama, prodaju maraka i vrijednosnica, te prodaju određenog asortimana trgovačke robe (poštanske opreme i pribora, knjiga i drugo).

Poštanski ured Čaglin obavlja poštanske usluge u naseljima koja po teritorijalnoj podjeli pripadaju Općini. Poštanske usluge obavljaju se pet puta tjedno samo u naselju Čaglin dok u preostalim naseljima tri puta neparnog odnosno dva puta parnog tjedna.

5.1.4.2. Telekomunikacijska mreža

Na području općine Čaglin, u smislu pokrivenosti područja nepokretnom telekomunikacijskom vezom, postoji sedam mjesnih centrala (TK objekti – UPS Sovski Dol, UPS Vlatkovac, UPS Nova Ljeskovic, UPS Djedina Rijeka, UPS Imrijevc, UPS Veliki Bilač), unutar kojih je smještena telekomunikacijska oprema i uređaji. Svi telekomunikacijski

objekti, osim objekata povezanih u telekomunikacijski sustav RR vezom, povezani su međusobno ili na matičnu AXE centralu u Požegi prijenosnim sustavima koji rade po svjetlovodnim kabelima. U radu su i dva svjetlovodna kabela u funkciji provoda, i to SVK Čaglin – RSM Ljeskovicica, te privod za RSM Imrijevcici.

Za potrebe povezivanja udaljenih lokacija TK objekata u radu je nekoliko relacija RR prijenosnih sustava za koje je potrebno osigurati zaštitu koridora RR veze i to na relacijama:

- Lončarski Vis – Migalovci GSM,
- Migalovci GSM – Degman (vojna baza).

Na užem području općine Čaglin telekomunikacijska mreža izgrađena je uglavnom podzemno direktnim polaganjem TK kabela u zemlju, a svjetlovodni kabeli su uvučeni u položene cijevi.

U manjem broju naselja na širem području, TK mreža izgrađena je na način da je podzemno izgrađen primarni dio TK mreže, dok je sekundarni dio mreže izveden zračno sa samonosivim TK kabelima po stupovima i kućama.

Ne planira se izgradnja ili značajnija rekonstrukcija postojeće nepokretne telekomunikacijske mreže, objekata i uređaja jer je kompletna mreža nova i izgrađena unazad nekoliko godina, dok su razvojni ciljevi usmjereni na daljnju modernizaciju postojeće TK opreme i uređaja, odnosno praćenju rasta standarda telekomunikacijskih tehnologija i usluga.

5.1.5. Elektroopskrba

Područje općine Čaglin električnom energijom opskrbljuje HEP distribucija d.o.o. DP „Elektra“ Požega.

Opskrba električnom energijom potrošača na području općine Čaglin ostvaruje se isključivo iz elektroenergetske mreže Republike Hrvatske jer na području ne postoje energetska postrojenja za proizvodnju električne energije.

Distribucijska mreža područja općine Čaglin sadrži građevine na 10(20) kV i 10/0,4 kV naponskoj razini i to:

- trafostanice 10/0,4 kV,
- transformatore 10/0,4 kV,

- dalekovode 10(20) kv (zračni i kabelski) te
- niskonaponske mreže (NNM) zračne i kabelske izvedbe te javnu rasvjetu.

Tablica 16. Postojeća elektro-energetska postrojenja

ELEKTROENERGETSKI DISTRIBUCIJSKI SUSTAV U OPĆINI ČAGLIN				
Redni broj	Naponska razina	Vrsta objekta	Jedinica mjere	Iznos/količina
1.	10(20) kV	Zračni dalekovod	km	61,648
2.	10(20) kV	Kabelski dalekovod	km	0,090
3.	10/0,4 kV	Trafostanice	kom	41
4.	10/0,4 kV	Transformatori	kom	41
5.	10/0,4 kV	Transformatori, snaga	kVA	2.630
6.	35/20 (10) kV	Trafostanica Čaglin	kom	

2

5.1.6. Javna rasvjeta

Javna rasvjeta izvedena je u sljedećim naseljima:

- Čaglin,
- Milanlug,
- Ruševo,
- Nova Ljeskovicica,
- Stara Ljeskovicica
- Djedina Rijeka
- Sapna
- Migalovci i
- Nova Lipovicica

Održavanje javne rasvjete će se dati u koncesiju.

² Izvor: HEP – Distribucija d.d. Zagreb; DP „Elektra“, Požega; Prostorni plan uređenja Općine Čaglin 2008. godine

5.1.7. Plinoopskrba

Na cijelom području Općine nema izgrađene distribucijske plinovodne mreže po naseljima pa se smatra najzaostalijim distributivnim područjem, ali je ista planirana.

Od plinskog sustava općinom Čaglin prolazi:

- magistralni plinovod Našice – Čaglin – Slavonski Brod DN 300/50 i
- magistralni plinovod Našice – Čaglin – Požega DN 150/50,
- magistralni plinovod Tvornica cementa Našice – Čaglin – Slavonski Brod.

5.1.8. Vodoopskrba

Za opskrbu pitkom vodom, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda te zbrinjavanje komunalnog otpada nadležna je Tekija d.o.o. i Komunalac Požega d.o.o.

Vodoopskrbni sustav općine Čaglin dio je vodoopskrbnog sustava Požeštine koji se bazira na tri gradska crpilišta (bušeni zdenci) na području grada Požega i tri otvorena zahvata na gorskim izvorištima.

Gradska crpilišta:

- **Zapadno polje** koje sačinjava tzv. teglica i 10 bunara sa sabirnim spremnikom iz kojeg se voda nakon dezinfekcije upućuje potrošačima i prema vodospremi Sv. Vid zapremnine 3000 m³. Izdašnost crpilišta je, ovisno o periodu godine i stanju vodonosnika, od 60 do 80 l/s,

- **Istočno polje** (kapaciteta 20 l/s) – sačinjavaju ga četiri zdenca ukupnog kapaciteta 60 l/s, transformatorska stanica s elektroagregatom i mjerno-klorna stanica.

Gorska izvorišta su:

- **Stražemanka** smješten neposredno uz lijevi bok vodotoka Stražemanka na koti od 427 m nadmorske visine, izdašnosti izvora od 35 do 40 l/s opremljeno suvremenom opremom za dezinfekciju vode te telemetrijskom vezom spojeno s nadzornim centrom u Tekiji d.o.o.,

- **Veličanka** preljevskog tipa, nalazi se na 515 m nadmorske visine, a postojeća kaptaža drenira isključivo preljevne vode izvorišta, koje su u vrijeme ljetnih i jesenskih mjeseci nedostatne za vodoopskrbu, a u razdoblju zima – proljeće pojavljuje višak preljevni količina

vode koje postojeći cjevovodi ne mogu prihvatiti. Izvorište je opremljeno suvremenom opremom za dezinfekciju vode, telemetrijskom vezom spojeno s nadzornim centrom u Tekiji, a zahvaćene količine kreću se ovisno o periodu godine od 20 do 110 l/s

- **Površinski zahvat Kutjevačka Rika** je bočni zahvat vodotoka na Kutjevačkoj Rici kapaciteta 10 l/s, problem se javlja kod obilnijih padalina, kao i sa starom i dotrajalom opremom koju je potrebno hitno dograditi i modernizirati.

Svrha vodoopskrbnog sustava je da na optimalan način i uz minimalne troškove dovede vodu od izvorišta do potrošača. Na području Općine riješena je vodoopskrba iz javnog vodoopskrbnog sustava Požeštine kod 75% stanovništva, dok 25% stanovništva ima riješenu vodoopskrbu iz vlastitih vodovoda (bunara). Uz regionalni vodoopskrbni sustav postoji niz lokalnih vodovoda s kaptažama izvorišta izdašnosti od 0,5 do 4,0 l/s.

5.1.9. Odvodnja otpadnih voda

Na području općine Čaglin javni sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda nije izveden niti u jednom naselju. Jedino naselje Nova Ljeskovića ima izgrađen samostalni sustav odvodnje u dužini od svega 250 metara, sa izgrađenim biodiskom, za potrebe Doma za stare i psihički bolesne osobe. U svim ostalim naseljima problem odvodnje rješava se individualno upuštanjem u nepropusne septičke (sabirne) jame, dok dio domaćinstava odvodnju još uvijek rješava direktnim upuštanjem u okolni teren.

Jedan od većih problema nedovoljno riješenog sustava odvodnje je upuštanje otpadnih voda, bilo iz septičkih jama bilo direktno iz domaćinstava bez korištenja istih, u okolni teren (obližnje kanale, grabe ili vodotoke) bez pročišćavanja.

Sanitarne vode iz domaćinstava se upuštaju u septičke (sabirne) jame nepropusnog tipa, no problem nastaje kada se iz tih jama sadržaj bez pročišćavanja upušta u obližnje kanale, grabe ili vodotoke. Problem onečišćenja okoliša je još veći u naseljima s riješenom vodoopskrbom jer je u tim naseljima i veća količina otpadnih voda.

5.1.10. Gospodarenje otpadom

Komunalni otpad s područja općine Čaglin odlaže se na županijsko odlagalište komunalnog otpada „Vinogradine“ – Alilovci, koje se nalazi izvan područja općine Čaglin. Odlagalište je ograđeno, ima protupožarni zaštitni pojas, objekat za mehanizaciju, prilazni put i rampu.

Organizirano prikupljanje i odvoz komunalnog otpada obavlja koncesionar, tvrtka „Komunalac Požega “ d.o.o. iz Požege i to za sada jednom tjedno iz osam naselja na području Općine (Čaglin, Djedina Rijeka, Latinovac, Migalovci, Milanlug, Nova Ljeskovicica, Ruševo i Vukojevica).

5.1.11. Groblja

Upravu nad grobljima odlukom općinskog vijeća ima komunalno poduzeće KOMUNALAC ČAGLIN d.o.o. koji vrši održavanje groblja te usluge ukopa i izgradnju grobnica.

Na području Općine nalazi se oko tridesetak mjesnih groblja koja se nalaze u 24 naselja. U sklopu nekih mjesnih groblja izgrađene su mrtvačnice i to u sljedećim mjestima: Čaglin, Milanlug, Duboka, Ljeskovicica, Migalovci, Ruševo, Djedina Rijeka, Sovski Dol, Vlatkovac, Nova Lipovicica , Kneževac, Latinovac, Paka, Imrijevcici, Sibokovac, Veliki Bilač i Sapna.

Tablica 17. Mjesna groblja

GROBLJA NA PODRUČJU OPĆINE ČAGLIN				
Lokacija groblja	Naselja - korištenje	Groblja (rimokatoličko/ pravoslavno)	Uređena mrtvačnica sa zvonikom	Površina m ²
Čaglin	Čaglin	rimokatolično i pravoslavno	da	3313
Darkovac	Darkovac	rimokatoličko	-	2935
Djedina Rijeka	Djedina Rijeka	rimokatoličko	da	2917
Dobra Voda	Dobra Voda i Jezero	rimokatoličko	da	7747
Dobrogošće	Dobrogošće	rimokatoličko	-	1705
Duboka	Duboka	pravoslavno	da	1532
Imrijevcici	Imrijevcici	rimokatoličko i pravoslavno	da	1050 727
Ivanovci	Ivanovci		-	212
Jasik	Jasik	rimokatoličko	-	860
Jurkovac	Jurkovac	rimokatoličko	da	2723
Kneževac	Kneževac	rimokatoličko	da	2337
Latinovac	Latinovac	rimokatoličko i pravoslavno	da (2)	2223 6726
Migalovci	Migalovci	rimokatoličko i pravoslavno	da (2)	3485 2127
Milanlug	Milanlug i Vukojevica	rimokatoličko i pravoslavno	da	2087
Nova Lipovicica	Nova Lipovicica	Rimokatoličko i pravoslavno	da	1037

Nova Ljeskovicica	Nova Ljeskovicica	rimokatoličko	da	5496 1766 1767
Paka	Paka	rimokatoličko i pravoslavno	da	5442 898
Ruševo	Ruševo	rimokatoličko	da	3949 392
Sapna	Sapna	rimokatoličko i pravoslavno	da (2)	2182 4514
Sibokovac	Sibokovac	pravoslavno	da	1924
Sovski Dol	Sovski Dol	rimokatoličko	da	2420 4562
Stara Ljeskovicica	Stara Ljeskovicica	pravoslavno	da	1486
Stojčinovac	Stojčinovac	-	-	483
Veliki Bilač	Veliki Bilač	rimokatoličko	da	870 -
Vlatkovic	Vlatkovic, Novi i Stari Zdenkovic	rimokatoličko	da	1672 5755

Izvor: Prostorni plan uređenja općine Čaglin 2008. godine

6. Društvene djelatnosti i infrastruktura

Skupini središnjih uslužnih funkcija pripadaju društvene djelatnosti – javne službe (uprava, pravosuđe, prosvjeta, visoko školstvo i znanost, kultura, zdravstvo, socijalna skrb i šport), te udruge građana, političke stranke, vjerske zajednice i druge organizacije.

Razvitak društvenih djelatnosti, dimenzioniranje, razmještaj i struktura ove skupine središnjih

uslužnih funkcija treba slijediti razvitak i razmještaj njihovih korisnika i time podizati i poboljšavati standard i kvalitetu života stanovništva.

6.1. Javna uprava

Općina Čaglin kao upravna jedinica formirana je temeljem Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Sastavni je dio Požeško - slavonske županije, i obavlja poslove lokalne samouprave. Zbog gospodarskog značaja, brojnosti središnjih funkcija i broja stanovnika općina Čaglin u planiranom sustavu središnjih naselja u Požeško - slavonskoj županiji razvrstana je u **VII. kategoriju** odnosno **kategoriju manjeg lokalnog/općinskog središta**, kojem Strategijom nije utvrđen stupanj centraliteta.

Naselje Čaglin osim upravne funkcije treba imati i funkciju opskrbe općinskog prostora robom i uslugama, a osim toga u njemu je potrebno usmjeravati i izgradnju proizvodnih sadržaja kako bi se gospodarski razvijala i prenosila taj razvoj na cjelokupni općinski prostor.

Temeljem Zakona o lokalnoj samoupravi općina je jedinica lokalne samouprave koja se osniva, u pravilu, za područje više naseljenih mjesta koja predstavljaju prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu, te koja su povezana zajedničkim interesima stanovništva. U svom samoupravnom djelokrugu općina obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koja nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima.

Općina ima svoje vijeće, poglavarstvo i upravna tijela koja obavljaju poslove lokalne samouprave na općinskoj razini.

Područje Općine ima **status potpomognutog područja** temeljem Zakona o Regionalnom razvoju Republike Hrvatske.

Izradom ROP-a (regionalnog operativnog plana) Požeško - slavonske županije provedba Strateškog plana općine Čaglin je znatno olakšana.

Općina do sada nije postigla dovoljnu suradnju s međunarodnim institucijama koje pružaju znatnu financijsku i stručnu pomoć gospodarskom razvoju. Mogućnost korištenja sredstava iz pred-pristupnih fondova EU značajna je financijska potpora u razvoju gospodarstva, stoga bi istu ubuduće trebalo maksimalno iskoristiti.

6.2. Odgojno obrazovna infrastruktura

Odgoj i obrazovanje su temeljne kategorije životnih potreba čovjeka za zajednički suživot i rad među ljudima. U sklopu razvitka prosvjetne djelatnosti cjelokupni sustav odgoja i obrazovanja obuhvaća predškolski odgoj, osnovno i srednjoškolsko obrazovanje te domski smještaj učenika.

Mreže odgojnih i obrazovnih institucija pružaju njegu, odgoj, zaštitu i čuvanje djece predškolske dobi, osiguravaju obvezatno i besplatno osnovno školovanje, dostupno i pod jednakim uvjetima svoj djeci u zemlji, omogućavaju odrasloj djeci i drugim stanovnicima srednjoškolsko obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje u skladu s njihovim sposobnostima, ali i potrebama u zemlji. Dijelovi školskog sustava su i druge brojne institucije koje se brinu i osiguravaju društveni standard djece i mladeži.

6.3. Predškolski odgoj

Jedna od vrlo važnih društvenih djelatnosti je briga o djeci, a jedan od vidova te brige je djelatnost predškolskog odgoja i naobrazbe koja se provodi u ustanovama dječjih vrtića.

Sustav predškolskog odgoja čine primarni ili redoviti program, program za djecu predškolske dobi s teškoćama u razvoju, programi predškole, vjerski programi i ostali kraći programi (igraonice i sl.), a osnivačka prava nad ustanovama u ovoj djelatnosti ima županija, gradovi, općine, vjerske zajednice, te fizičke i pravne osobe.

Kako vrtići pružaju pomoć roditeljima i društvu u cjelini preko stručnog djelovanja u socijalizaciji najmlađe populacije do pripreme mališana za polazak u školu, tako se i na području Općine pojavila potreba za gradnju vrtića.(vrtić u izgradnji)

Premda je postojala inicijativa za otvaranje ustanove vrtića, na području Općine ne postoji predškolska ustanova (jaslice, vrtić), već se planira otvaranje ustanove predškolskog uzrasta koja će zadovoljiti potrebe stanovništva Općine.

6.4. Osnovnoškolsko obrazovanje

Djelatnost osnovnog školstva provodi se na području općine Čaglin u sklopu jedne osnovne škole i to OŠ "Stjepana Radića" te četiri područne škole u naseljima Djedinoj Rijeci, Ljeskovići, Ruševu i Sovskom dolu koje su u sastavu iste.

Slika 6/7: Osnovna škola Stjepana Radića Čaglin

Slika 7: Područni odjeli OŠ u: Sovskom dolu

Slika 8: Škola Ruševo

Slika 9: Škola Djedina Rijeka

Slika 10. Škola Ljeskovica

Na području općine Čaglin nema niti jedne **srednje škole**.

Školska knjižnica postoji samo u Osnovnoj školi u Čaglinu te koristi samo za potrebe škole.

U pojedinim naseljima u Općini (Zdenkovac, Migalovci, Imrijevc, Paka i dr.) sada postoje napuštene i u vrlo zpuštenom stanju zgrade Područnih odjela osnovnih škola u kojima se nekada obavljala nastava za prva četiri razreda osnovne škole.

Slika 11: Napuštene Područne OŠ u Pakoj

Slika 12: Zdenkovcu

Slika 13: Migalovcima

Tablica 18: Osnovne škole, razredni odjeli, učenici i učitelji, kraj školske godine 2012./2013.

Škole		Razredni odjel	Učenici		Učenici koji su završili školu	Učitelji		S punim radnim vremenom	
			Svi	Učenice		svi	Žene	Svi	Žene
Četverogodišnje	4	5	26	8	-	5	4	5	4
Osmogodišnje	1	9	159	77	27	20	12	15	9

Izvor: Državni zavod za statistiku

6.5. Zdravstvo i socijalna zaštita

Na razini Županije pa tako i na razini općine Čaglin zdravstvena politika se provodi u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Zakonom o zdravstvenom osiguranju kao i drugim zakonima i pod zakonskim aktima.

Mreža zdravstvenih ustanova od osobite je važnosti za RH, Županiju, odnosno Općinu a obavlja se kao javna služba u zdravstvenim ustanovama na primarnoj (dom zdravlja, ustanova za hitnu medicinsku pomoć, ustanova za zdravstvenu njegu u kući i ljekarne), sekundarnoj (opće i specijalne bolnice, poliklinike i lječilišta) i tercijarnoj (zdravstveni zavod,) razini. U općini Čaglin od spomenutih javnih službi u zdravstvenim ustanovama zastupljena je primarna zdravstvena zaštita u djelatnosti opće – obiteljske medicine te jedan tim stomatološke zdravstvene zaštite.

U statusu zaposlenika Doma zdravlja Požeško - slavonske županije za područje općine

Čaglin na razini primarne zdravstvene zaštite djeluju:

- jedan tim koji obavljaju djelatnost opće/obiteljske djelatnosti u naselju Čaglin,
- jedan tim koji obavljaju djelatnost opće/obiteljske djelatnosti stacioniran u Domu za psihičke bolesne osobe u Novoj Ljeskovici,
- jedan tim koji obavljaju djelatnost stomatologije,

Jedan liječnički tim se sastoji od jednog doktora i jedne medicinske sestre.

U naselju Čaglin nalazi se jedna privatna ljekarna u sastavu 1 mr. farmacije i 1 farm. tehničar.

Slika 14: Čaglin Dom zdravlja
Izvor: Prostorni plan općine Čaglin 2008.g.

Mreža zdravstvenih djelatnosti za koju treba osigurati prostor i uvjete rada obuhvaća zdravstvene ustanove u državnom vlasništvu, županijskom, kao i značajne specijalne medicinske ustanove u privatnom vlasništvu.

Sukladno osnovnoj mreži i ugovorenim timovima na primarnoj razini zdravstvene zaštite za područje općine Čaglin Osnovna mreža zdravstvene djelatnosti je popunjena.

Temeljem mreže ustanova ocjenjuje se da su primarna zdravstvena zaštita (ambulante i ljekarne) nedovoljno disperzirane na ruralnom području, stoga ju je potrebno unaprijediti.

U prostornom planu koji iznosi planirane klasifikacije središnjih funkcija i kategorizaciju središnjih naselja daje se veći standard od dosadašnjeg.

Na području Općine djeluje **veterinarska služba** koja pruža svoje usluge u svim naseljima na ovom području.

Slika 15: Veterinarska ambulanta Čaglin

6.6. Javni prostori

U kulturi su upravna područja najvećim dijelom uređena posebnim zakonom, a osnivačka prava nad ustanovama u ovoj djelatnosti na području Županije imaju općine i gradovi. U području kulture stručni poslovi odnose se na praćenje razvoja, uređivanje i predlaganje mjera za promicanje kulture, kulturnog života, pojedinih kulturnih djelatnosti, zaštitu i obnovu kulturne baštine, pripremanje podloge za izradu programa javnih potreba u kulturi u suradnji s ministarstvom kulture i osnivačima ustanova, a sve radi poticanja i promicanja kulture, kulturnog stvaralaštva i svekolikog kulturnog života u Općini.

Ovdje ne postoji niti jedna knjižnica ili čitaonica (osim u sklopu OŠ u Čaglinu).

Građevine kulture i udruga zastupljene su u naseljima Općine u vidu domova kulture koji su često zajedno s vatrogasnim domom. U većini građevina je potrebno provesti barem manje adaptacije.

Sportsko rekreacijski sadržaji i infrastruktura

Slika 16: Igralište NK Omladinac Čaglin

Slika 17: Igralište NK Omladinac Čaglin

Od građevina za šport i rekreaciju, otvorenih i zatvorenih sportskih terena zastupljeni su: nogometna igrališta u Čaglinu, Djedinoj Rijeci, Milanlugu, Ruševu, Sovskom Dolu i Novoj Ljeskovici, te košarkaško, odbojkaško i rukometno igralište u Čaglinu.

6.7. Civilno društvo

Na području Općine kulturne djelatnosti obavljaju ustanove kulture, kulturne udruge i pojedinci. Građevine kulture i udruga zastupljene su u vidu domova kulture koji su često zajedno s vatrogasnim domom.

Kulturno - umjetnička društva i udruge su osnovni nositelji i organizatori glazbenih priredbi,

folkloru i ostalih manifestacija koje su bitan čimbenik očuvanja i njegovanja ne samo slavonske već i druge glazbeno-scenske tradicije, narodnih običaja, te očuvanja nacionalnog identiteta i promoviranja u Hrvatskoj i svijetu.

Od Udruga registrirano je Kulturno umjetničko društvo, ali trenutno nije aktivno, dok Matica umirovljenika Općine djeluje od 1994. godine i broji 50 članova.

U Općini se organizira niz kulturnih priredbi u sklopu osnovne škole, a odnosi se na dječje predstave povodom raznih prigoda.

Tablica 19: Organizacije civilnog društva u općini Čaglin

Naziv udruge	Djelatnost
Dobrovoljno vatrogasno društvo Čaglin	Vatrogasna djelatnost
Dobrovoljno vatrogasno društvo Djedina Rijeka	Vatrogasna djelatnost
Dobrovoljno vatrogasno društvo Ljeskovicica	Vatrogasna djelatnost
Dobrovoljno vatrogasno društvo Ruševo	Vatrogasna djelatnost
DRUŠTVO ZA UZGOJ, ZAŠTITU I LOV "KUNA" PAKA	Lovna djelatnost
EKO CENTAR LATINOVAC	Društvena djelatnost
Eko-etno Ruševo	Ekološko-etnološka djelatnost
KULturno UMJETNIČKO DRUŠTVO "LUNA" ČAGLIN	Kulturno-umjetnička djelatnost
LOVAČKO DRUŠTVO "FAZAN" RUŠEVO	Lovna djelatnost
LOVAČKO DRUŠTVO "VIDRA" ČAGLIN	Lovna djelatnost
Odbor za uređenje i zaštitu Sovskog jezera	Udruženje građana s ciljem zaštite i uređenja
ŠAHOVSKI KLUB ČAGLIN	Sportsko-rekreativna djelatnost
UDRUGA JAVOROVE LIVADE	Udruženje građana
UDRUGA MATICE HRVATSKIH UMIROVLJENIKA OPĆINE	Udruženje umirovljenika

UDRUGA STOČARA, POVRTLARA I VOČARA OPĆINE ČAGLIN	Poljoprivredna djelatnost
UDRUGA ZA SPORT I REKREACIJU "JOSIP KNEŽEVIĆ"	Sportsko-rekreativna djelatnost
NK OMLADINAC	Sportska djelatnost
UDRUGA MLADIH „MLADI OPĆINE ČAGLIN“	Društvena djelatnost
UDRUGA BRANITELJA	UDVDR-podružnica Požeško-slavonske županije, ogranak Čaglin.

Izvor: Prostorni plan općine Čaglin, 2008.g.

7. Kulturna i prirodna baština

7.1. Kulturna baština

Područje općine Čaglin predstavlja značajno arheološko područje s lokalitetima putem kojih pratimo kontinuirano naseljavanje od mlađeg kamenog doba, srednjeg vijeka sve do danas. Posebnu vrijednost u prostoru ove općine čini pitomi obronci Dilj gore naseljeni od pradavnih vremena. Tragovi tog naseljavanja vidljivi su po brojnim arheološkim lokalitetima u tom kraju. Tijekom srednjovjekovnog razdoblja također je bujao život na ovom području. Naselja se osnivaju i početkom dvadesetog stoljeća kada se na mjestima iskrčenih šuma osnivaju nova naselja (Milanlug, Nova Lipovica, Draganlug, Stara i Nova Ljeskovića, Darkovac, Kneževac, Vlatkovac, Stari i Novi Zdenkovac, Jezero, Dobra Voda, Mokreš) i doseljava stanovništvo iz Like, Zagorja, Slovačke, Primorja, Češke, Njemačke, Moravske i Mađarske, odnosno iz svih dijelova Austrougarske. Čaglin je danas središte općine. Nekadašnje trgovište novi značaj je dobilo izgradnjom željezničke pruge, kada postaje značajnije središte od tadašnjeg općinskog središta Ruševa.

Eksploatacija šume s kraja 19. i početka 20. stoljeća bila je presudna za razvoj i naseljavanje tog kraja. Čaglinski kraj obuhvaća naselja sjevernog dijela općine. Pretežno su to novija naselja.

Ruševo je povijesno središte tog kraja, a osobito njegovog južnog dijela. U Ruševu je nekada bila Općina koja je ukinuta 1955. godine, u kojoj je uz načelnika, bilježnika, blagajnika bio i mjesni sudac. Danas je cijelo područje zahvaćeno izrazitom migracijom i depopulacijom, te je broj stanovnika koji je do pred II. svjetski rat dostigao svoj vrhunac danas višestruko

smanjen. Radi se o brojnim naseljima koja su svedena na sam toponim. Od Draganluga danas nije preostalo gotovo ništa. Sela kao što su Dobra Voda, Jezero, Ivanovac, Bilač, Stojčinovac, Dobrogošće imaju svega nekoliko naseljenih kuća.

Od ruralnog krajobraza i seoske arhitekture preostalo je nešto samo u starijim naseljima i to prvenstveno naselja ruševačkog kraja: Ruševo, Sovski dol, Paka i Imrijevcu. Cijeli taj potez naselja potrebno je zaštititi u smislu očuvanja postojećeg građevinskog fonda od nekontrolirane gradnje koja prijeti prolaskom nove - asfaltirane ceste od Ruševa prema Đakovu.

U smislu dosadašnjih popisa na području Općine nalaze se sljedeći evidentirani, preventivno zaštićeni i registrirani spomenici kulture u smislu nekadašnjih popisa kako slijedi:

Tablica 20: Registrirana kulturna dobra u općini Čaglin

POPIS EVIDENTIRANIH, PREVENTIVNO ZAŠTIĆENIH I REGISTRIRANIH SPOMENIKA KULTURE U OPĆINI ČAGLIN		
MJESTO	NAZIV adresa/k.o., k.č.br.	VRSTA
DJEDINA RIJEKA	Krčavina, paleolitičko i mezolitičko nalazište	Arheološka
DJEDINA RIJEKA	Močarnica, paleolitičko i mezolitičko nalazište	Arheološka
DJEDINA RIJEKA	Meranac, prapovijesno nalazište	Arheološka
DJEDINA RIJEKA	Antičko nalazište	Arheološka
DJEDINA RIJEKA	Ranosrednjovjekovna nekropola	Arheološka
DOBROGOŠĆE	Šuma Sječa – Popina avlija, prapovijesno gradinsko naselje	Arheološko
DRAGANLUG	Pilana, višeslojno prapovijesno naselje	Arheološko
DUBOKA	Križevi obitelji Branežac	Sakralno
IMRIJEVCI	Palačica, Polje, latensko i antičko nalazište	Arheološko
IMRIJEVCI	Kučište, antičko nalazište	Arheološko

IMRIJEVCI	Brazda, antičko nalazište	Arheološko
IVANOVCI	Gradina, prapovijesno utvrđeno naselje	Arheološko
KNEŽEVAC	Antičko nalazište	Arheološko
LATINOVAC	Prapovijesno nalazište	Arheološko
LATINOVAC	Antičko nalazište	Arheološko
MIGALOVCI	Turska gradina, naselje iz kasnog brončanog doba	Arheološko
PAKA	Kremenac, paleolitičko nalazište	Arheološko
PAKA	Prapovijesna gradina	Arheološko
PAKA	Salaš, ostava iz kasnog brončanog doba	Arheološko
PAKA	Antičko nalazište	Arheološko
RUŠEVO	Paleolitičko nalazište	Arheološko
RUŠEVO	Selište, paleolitičko i mezolitičko nalazište	Arheološko
RUŠEVO	Bašćice, paleolitičko i mezolitičko nalazište	Arheološko
RUŠEVO	Gregića Bašča, paleolitičko nalazište	Arheološko
RUŠEVO	Čorin grob, paleolitičko i mezolitičko nalazište	Arheološko
RUŠEVO	Pušivac, paleolitičko i mezolitičko nalazište	Arheološko
RUŠEVO	Kamen, paleolitičko i mezolitičko nalazište	Arheološko
RUŠEVO	Kamenjača, paleolitičko i mezolitičko nalazište	Arheološko
RUŠEVO	Močnjak, paleolitičko nalazište	Arheološko
RUŠEVO	Pojatište, paleolitičko i mezolitičko nalazište	Arheološko
RUŠEVO	Neolitičko nalazište izvan sela	Arheološko
RUŠEVO	Jazbine, neolitičko nalazište	Arheološko
RUŠEVO	Vrčanj, prapovijesno	Arheološko

	naselje	
RUŠEVO	Antičko nalazište	Arheološko
RUŠEVO	Zalazine, ostaci srednjovjekovnog utvrđenog grada	Arheološko
RUŠEVO	Donja šuma, srednjovjekovno nalazište	Arheološko
SAPNA	Nalazište starčevačke kulture Antičko nalazište	Arheološko
SAPNA	Antičko nalazište	Arheološko
SOVSKI DOL	Degman, paleolitičko i mezolitičko nalazište	Arheološko
SOVSKI DOL	Busnovac, paleolitičko i mezolitičko nalazište	Arheološko
STARA LJESKOVICA	Ostava iz kasnog brončanog doba	Arheološko
STARI ZENKOVAC	Lenja njiva, višeslojno prapovijeseno naselje	Arheološko
VLATKOVAC	Nekropola iz kasnog brončanog doba	Arheološko
VUKOJEVICA	Prosna, papovijeseno nalazište	Arheološko
VUKOJEVICA	Antičko nalazište	Arheološko

Izvor podataka: Ministarstvo kulture 2015.g.

7.1.1. Tradicijsko graditeljstvo i infrastruktura

Od tradicijske arhitekture na području općine Čaglin preostalo je nekoliko sačuvanih primjera seoskih kuća, poklonaca, kapela i sličnih elemenata tradicijskog graditeljstva. Premda je sačuvani fond tradicijskog seljačkog graditeljstva u naseljima Općine vrlo skroman, iz njega se ipak da naslutiti njegova nekadašnja tipološka i oblikovna raznovrsnost.

Prema dosadašnjim sačuvanim primjerima na terenu, vidljivo je da su neka naselja odskakala po brojnosti, prostornoj razvijenosti i kvaliteti oblikovanja tradicijskih stambenih i gospodarskih zgrada. To se prije svega može uočiti u Ruševu, Djedinoj Rijeci i Sovskom Dolu. Većina sačuvanih primjera tradicijske arhitekture pokazuje vidljive znakove zapuštenosti i propadanja. To je u manjoj mjeri posljedica njihove starosti i kvalitete gradnje, a u znatno

većoj mjeri je uzrokovano općim, posebno demografskim i ekonomskim, nazadovanjem sela, što je za posljedicu imalo nedostatno održavanje stambenih i gospodarskih zgrada. Ipak je na terenu zabilježeno i nekoliko iznimki od ovog općeg stanja. U takve primjere solidno održavanih tradicijskih zgrada treba ubrojiti zabatnu kuću u Sovskom Dolu, k.br. 43, kuću uzdužnog tipa u Imrijevcima, k.br. 34, zabatnu kuću u Kneževcu, k.br. 35 i kuću s tlocrtom „u ključ“ iz 1928. godine u Latinovcu, k.br..70

Slika 19: Kneževac k.br. 35

Slika 20: Latinovac k.br. 70. kuća iz 1928. godine

7.1.2. Arheološki lokaliteti

Arheologija čaglinskog kraja uvelike je uvjetovana njegovim prirodnim obilježjima, koja su činila i još uvijek čine temeljne preduvjete za život njegovih stanovnika, pa stoga i arheološke lokalitete treba promatrati u geomorfološkom kontekstu čitavog istočnog dijela Požeške kotline.

Markantni gorski vijenac gotovo potpuno okružuje izduženu požešku zavalu, pružajući joj na taj način svojevrsni ures i zaštitu, te je unatoč rubnom položaju u južnom dijelu Panonske nizine, čini specifičnim i jedinstvenim prostorom. Područje općine Čaglin počiva na „potkovi“ koju svojom reljefnom povezanošću tvore *Krndija* (792 m) i *Dilj gora* (491 m).

Naselja su dijelom raštrkana po gorskim uzvisinama, prigorjima i podgorjima, a dijelom „usidrena“ u nizini, gdje je smješteno i središte Općine. Povoljan smještaj na razmeđu Istoka i Zapada, istovremeno izoliran i komunikativan, bogatstvo zemlje i vode, klimatske i reljefne pogodnosti, kvalitetni izvori sirovina, sve je to utjecalo na gustu naseljenost i plodan, ugodan život u krilu Požeške kotline, na području koje sada pripada općini Čaglin.

Život u ovim naseljima prisutan je još od prapovijesti, pa preko antike, srednjeg i novog vijeka, sve do danas, kada na žalost postepeno izumiru ova naselja mahom zbog nepovoljnog privrednog stanja. Ipak, dobre ekološke prilike predstavljaju potencijal za razvoj seoskog turizma na ovom područja.

7.1.3. Sakralne građevine

Župna crkva svetog Alojzija u Čaglinu sagrađena je 1763. godine. Smještena je na uzvisini tako da svojim položajem dominira širim krajobrazom i predstavlja u kulturološkom i urbanističkom smislu jednu od najvažnijih točaka prostora Općine. Izgrađena je kao jednobrodna građevina s dva zvonika na pročelju i dvjema polukružnim bočnim kapelama.

Slika 21: Župna crkva sv. Alojzija Gonzage u Čaglinu

Župna crkva Uzašašća Isusovog u Ruševu sagrađena je u prvoj polovini 19. stoljeća kao kasnobarokno - klasicistička jednobrodna građevina. Crkva ima nešto suženo svetište, zvonik na pročelju i katnu sakristiju uz zapadni zid svetišta. Glavno pročelje je jednostavno, lezenama podijeljeno u tri polja s centralno postavljenim polukružnim portalom iznad kojeg je okulus i uski vertikalni otvor. Iznad kordonskog vijenca diže se visoka atika. Zvonik završava piramidalnim krovom. Uz crkvu je groblje.

Slika 22.: Župna crkva Uzašašća Isusovog u Ruševu

Slika 23: Kapela Gospe od Krunice u Milanlugu

Kapela Gospe od Krunice u Milanlugu sagrađena je 1934. godine na uzvisini uz cestu za Čaglin. U pročelju se ističe blago rizalitno naglašen zvonik, sa svake strane zvonika je valovita atika. Zvonik završava piramidalnom kapom.

Slika 23: Kapela sv. Martina u Paki

Kapela sv. Martina u Paki sagrađena je 1926. godine na mjestu stare crkve sv. Pavla. Riječ je o jednobrodnoj građevini sa zvonikom ukomponiranim u pročelje. Nad ulazom u crkvu polukružnog završetka je okulus. Zvonik završava piramidalnim krovom.

Crkva svetog Mihovila sagrađena je u Djedinoj Rijeci. Predložena je za zaštitu u popisu kulturnih dobara.

Slika 24: Crkva sv. Mihovila u Djedinoj Rijeci

Pravoslavna crkva sv. Petra i Pavla u naselju Paka sagrađena je 1797. godine kao jednobrodna građevina sa zvonikom ukomponiranim u pročelje.

Slika 25: Unutrašnjost Pravoslavne crkve sv. Petra i Pavla
Izvor –Prostorni plan općine Čaglin 2008.g.

U crkvi se nalazi ikonostas, te drveni kor. Crkva je uslijed ratnih djelovanja devastirana, dio krovništa je porušen, te su zabilježeni slučajevi krađe dijelova ikonostasa što govori o potrebi za što hitnijom sanacijom.

Pravoslavna crkva Velikomučenika Georgija u Latinovcu smještena je u centru sela. Crkva je opasana cinktorom koji je djelomično razrušen.

Slika 26: Pravoslavna crkva Velikomučenika Georgija
Izvor –Prostorni plan općine Čaglin 2008.g.

Spomenički važno na području Općine je i dio židovskog groblja koje se, iako u sklopu katoličkog groblja, nalazi izvan prostora groblja ograđenog žičanom ogradom. Od nekadašnjeg groblja ostalo je svega nekoliko grobova sa spomenicima, a neki spomenici su porušeni. Područje uz ogradu potrebno je očistiti od raslinja, te istražiti uz prisutnost nadležnog konzervatora. Smještaj grobova pokojnika druge vjeroispovijesti izvan ograđenog prostora groblja govori o kulturnom i civilizacijskom nivou, te brizi o nasljeđu.

Slika 27: Ruševo - Pogled na ostatke židovskog groblja
Izvor –Prostorni plan općine Čaglin 2008.g.

Prirodna baština

Prirodne vrijednosti zaštićene temeljem Zakona o zaštiti prirode:

Zaštićeni - značajni krajobraz – Sovsko jezero proglašeno od 21.11.1989. godine. Prema dostavljenim uvjetima i mjerama zaštite prirode od strane Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu prirode, od 01. ožujka 2006. godine zaštićeni značajni krajobraz Sovsko jezero, upisan je pod registarskim brojem 820 u Upisniku zaštićenih vrijednosti Ministarstva kulture.

Površina Sovskog jezera s obližnjim šumama i livadama obuhvaća površinu od 68,50 ha.

Sovsko jezero predstavlja jedinstveni primjerak prirodnog jezera u brdsko-brežuljkastom području kontinentalne Hrvatske i predstavlja hidrogeomorfološku zanimljivost. Smješteno je na sjevernoj padini Dilja, neposredno ispod glavnog bila Mlakino brdo – 430 m i Jurje brdo - 471 m, na nadmorskoj visini od 430 metara. Jezero je u maloj depresiji, a s istočne i sjeveroistočne strane okružuju ga šuma hrasta kitnjaka i običnog graba te šuma bukve u jarcima. Zapadne i južne strane su pašnjaci i oranice. Istočno od jezera je malo uzvišenje –

Jezero brdo, na vrhu kojega je piramida Vidikovac. Na sjeverozapadu ova udolina je otvorena i preko nje za vrijeme velikih voda istječe višak jezerske vode.

Slika 28: Sovsko jezero

Istočna i sjeverna obala jezera nešto su položnije i pliće od južne i jugozapadne obale koje su strmije. Na to ukazuje i vodena vegetacija običnog sita (*Juncus effuses*), vodene bokvice (*Alisma plantago*) i žute perunike (*Iris pseudacorus*) te zajednica ježinaca i trave potočne pirovine (*Sparganio-Glycerietum fluitans*) koja prolazi u zajednicu trske i rogoza (*Scripeto – Phragmitetum*).

U dubljim dijelovima jezera vegetacija trske i rogoza naglo prestaje, a na nju se nadovezuje podvodno bilje zakorjenjeno na tlo zajednice raščike i mrijesnjava (*Ceratophyllo – Potamogetum crispum*). Na površini su vidljivi vodeni žabljak (*Ranunculus fluitans*), mješinarika, žabogriz, kocnja i lokvanj.

Sovsko jezero se ne može tretirati kao ornitološki rezervat, ali je ono ekološki važno kao utočište manjeg broja ptica močvarica koje se u njemu gnijezde (trstenjak, liska, gnjurci i divlje patke). U jezeru ima gmazova i vodozemaca kao što su žabe, barske kornjače i bjelouške, kao i dosta konjskih pijavica. Od riba obitava samo karas. Kvaliteta vode zadovoljavajuća je, ali nije bakteriološki ispitana. Šuma oko jezera je dosta sječena i korištena. Dominira šumska zajednica hrasta kitnjaka i običnog graba (*Quercus Carpinetum illyricum* Hat.). Bukova šuma (*Fagetum illyricum montanum*) raste u dubokim jarcima sjeverne ekspozicije već na nadmorskoj visini 250 m pa naviše.

Visinska granica šume bukve je za područje Dilja 410 m naviše. Od drveća ovdje dominira bukva (*Fagus silvatica*) i hrast kitnjak (*Quercus petraea*), običan grab (*Carpinus betulus*), mliječ (*Acer pseudo-platanus*), a od grmlja lijeska (*Corylus avellana*), žestilj (*Acer tataricum*),

crna bazga (*Sambucus nigra*), velelisna kurika (*Evonimus latifolia*) i klokoč (*Staphylea pinnata*).

Prirodna baština zaštićena prema Zakonu o šumama i Pravilniku o uređenju šuma:

- Sjemenska sastojina hrasta kitnjaka zaštićena je kao šuma s posebnom namjenom temeljem Zakona o šumama. Sastojina se nalazi na dijelu Krndije iznad sela Jurkovca i Ljeskovice.

Osobito vrijedna područja zaštićena sustavom prostorno planskih mjera temeljem PPŽ:

- Dolina potoka Pačice kao pejzažno bogata biološki interesantnim sadržajima, proteže se u smjeru sjever - jug ispod istočnih obronaka Dilj gore, a slijedi ju stara cesta za Đakovo. Živopisnu sliku doline čine vlažne livade s vrbicama i johama koje pružaju vizualnu sliku vijugavosti potoka Pačice. Šumski pojas čine pretežito četinjače od kojih je vrijedno spomenuti srš, duglaziju, borovac, smreku, šumski bor, čempres te autohtone vrste drveća hrasta lužnjaka i graba koje pružaju posebnu sliku razigranosti i daju poseban pečat dolini Pačice. Granice zaštićenog krajobraza potoka Pačice počinje 2 km od naselja Pake u pravcu Levanjske Varoši, obuhvaćajući zonu s obje strane potoka pa do visine šuma, sve do mosta. Unutar ovog područja ne bi se smjela dozvoliti bilo kakva izgradnja, a pri budućim izgradnjama i usavršavanju longitudinalnog pravca prometnice prema Đakovu obratiti svu pozornost na zaštitu prirode radi što boljeg očuvanja ovoga područja.
- **Gospodarska jedinica Sjeverni Dilj II – čaglini** nalazi se na području sela Sovski dol i Ruševo u bližoj okolini Sovskog jezera koji obuhvaća šumarke i šikare na laporovitoj podlozi raste ozimica (*Eranthis hyemalis*) vrlo rijetka i zaštićena biljna vrsta.

Dio područja općine Čaglin nalazi se u zaštićenoj ekološkoj mreži Natura 2000 koju čine područja očuvanja značajna za ptice - POP (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa, te područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti) i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju).

SWOT analiza općine Čaglin

SWOT analiza daje ocjenu snaga i slabosti te prilika i prijetnji bitnih za razvoj svakog od ključnih društveno-gospodarskih područja Općine, kao i Općine u cjelini. Izrađena je na temelju analize stanja općine Čaglin gdje su identificirane SNAGE koje predstavljaju područja, resurse i sposobnosti unutar Općine na koje se ona može osloniti u razvoju, s najvećim mogućnostima za uspjeh. Identificirane SLABOSTI ukazuju koja područja, resursi i sposobnosti unutar općine ograničavaju ili onemogućuju njezin razvoj.

PRILIKE ukazuju na područja, resurse i sposobnosti koje su izvan kontrole Općine, a koje bi mogla iskoristiti za svoj razvoj (povećati snage i/ili smanjiti slabosti). PRIJETNJE predstavljaju područja, resurse i sposobnosti izvan kontrole Općine koje mogu ugroziti njezin razvoj (smanjiti snage i/ili povećati slabosti).

U procesu izrade SWOT analize općine Čaglin identificirani su ključni čimbenici gospodarskog razvoja: ljudski resursi, gospodarstvo, infrastruktura i geoprometni položaj.

SWOT analiza izrađena je na temelju osnovne analize stanja Općine Čaglin, a u procesu izrade poseban je naglasak stavljen upravo na ključne čimbenike gospodarskog razvoja.

SNAGE

- Vrlo dobar geostrateški i prometni položaj (sjecište međunarodnih prometnih pravaca), općina se nalazi na međunarodnom prometnom pravcu BiH – Mađarska, udaljena je cca 30 km od Našica, Slav. Broda, Pleternice, Požege, 30 km do izlaza na autocestu
- Područje bogato prirodnim resursima (vrhunskom drvnom masom, vodom..)
- Turistički potencijali (lovni turizam, razvoj Sovskog jezera kao destinacije)
- Postojanje prostorno-planske dokumentacije
- Postojanje resursa za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora
- Program stipendiranja studenata i učenika
- Razvijena društvena infrastruktura (dječji vrtić i sportska dvorana)
- Usluge primarne zdravstvene zaštite (stomatološka ordinacija i ambulanta opće medicine)
- Zadovoljavajuća razina institucija na području općine (Hrvatske šume, veterinarska stanica, poštanski ured)
- Postojanje športskih društava (Nogometni klub, Judo klub), Lovačkih društava, Braniteljske udruge i zadruga, postrojbe DVD-a
- Pogodne površine za razvoj stočarstva, pčelarstva, ekološke poljoprivrede
- Članstvo u LAG-u
- Infrastrukturno uređena industrijska zona, potpuno spremna za korištenje

SLABOSTI

- Negativni prirodni prirast
- Demografsko starenje stanovništva
- Odlazak mladih ljudi
- Loša obrazovna struktura stanovništva
- Velik broj raštrkanih naselja, mala gustoća naseljenosti
- Smanjenje broja obrtnika
- Loša prometna povezanost između sela
- Nepostojanje proizvodnih pogona i nedostatak investitora
- Nedostatak sadržaja za starije
- Nedostatak manifestacija I društvenih sadržaja
- Nedostatni financijski i administrativni kapaciteti JLS
- Slabo razvijeno gospodarstvo
- Slaba educiranost poljoprivrednika
- Velik broj samačkih domaćinstava
- Zastarjela tehnologija I mehanizacija
- Neiskorišteni turistički potencijali
- Slaba suradnja između udruga civilnog društva
- Nepostojanje organiziranog otkupa i sigurnog plasmana poljoprivrednih proizvoda
- Slab marketing u privlačenju investitora
- Izostanak inicijative za pokretanje poduzetničkih ideja
- Nezainteresiranost građana za sudjelovanje u društvenom životu

PRILIKE

- Izgrađena akumulacija Londža u narednim fazama, mogućnost navodnjavanja poljoprivrednih površina
- Razvoj voćarstva, stočarstva kroz klastere
- Osiguravanje kvalitete življenja kroz Program ruralnog razvoja

PRIJETNJE

- Demografsko odumiranje
- Izoliranost sela unutar općine
- Ukidanje JLS
- Daljnje smanjenje fiskalnog kapaciteta općine
- Drastično iseljavanje visoko obrazovanih osoba
- Postepeno ukidanje institucija

- Osiguravanje više razine socijalne I društvene razine usluga I suradnje
- Pобољшanje suradnje između prosvjete (škole), realnog sektora (OPG) i općinske uprave s ciljem побољшanje kvalitete života
- Interes vjerskih zajednica za revitalizaciju sakralnih objekata

- (ambulante, veterinarske stanice, pošte, škole)
- Birokratske prepreke, nameti za gospodarstvo
- Nepostojanje gospodarskih investicija u općinu
- Dodjela državnog poljoprivrednog zemljišta velikim sustavima i posljedično slabljenje OPG-ova
- Povećanja jaza razvijenosti okolnih sela i općinskog središta, kao i općinskog središta na uže centre
- Niska kvaliteta života u ruralnom prostoru
- Negativni efekti porezne politike
- Smanjena mogućnost financiranja, nemogućnosti povoljnog zaduživanja
- Neriješeno imovinsko pravni odnosi I rascjepkanost poljoprivrednih površina

Misija i vizija općine Čaglin

Misija predstavlja način na koji ćemo ostvariti viziju Općine. Pomaže nam u izradi strateškog plana kojeg je dio. Potiče nas da razmišljamo o djelokrugu našeg poslovanja te predstavlja osnovu za donošenje ciljeva i definiranje odluka. Dok je vizija općine fiksna, misiju je moguće prilagođavati i mijenjati u određenim uvjetima.

Misija općine Čaglin

Osigurati svojim stanovnicima najbolje moguće uvjete života u skladu sa njihovim potrebama uz održivi gospodarski razvoj i očuvanje prirodnih resursa i ljepota općine

Vizija opisuje gospodarsku budućnost kakvu bismo željeli u našoj općini. To je iskazani cilj strateškog plana gospodarskog razvitka, a na osnovi njega donose se odluke u tijeku izrade plana. Izjava o viziji opisuje kako bi na

Vizija općine Čaglin

Biti poželjno mjesto za život koje će se uz razvoj industrije, poduzetništva, turizma i poljoprivrede biti i zaštitnik prirodnih krajobraza, kulturne i povijesne baštine ovoga kraja, po kojima je i danas poznata.

Strateški ciljevi i mjere općine Čaglin

Strateški ciljevi i prioriteti određuju poželjnu sliku budućnosti područja za koje se izrađuju. Oni određuju smjer kretanja razvoja strateških polja kao što su poduzetništvo, infrastruktura te kvaliteta života stanovništva ciljanog područja u periodu provedbe strateškog dokumenta. Ciljevi i prioriteti pomažu nam u ispunjavanju misije i vizije koje određuju „kamo želimo ići“ i „što želimo biti u budućnosti“. Prioriteti omogućuju detaljno određivanje potreba za zaokretima i oporavkom pojedinih područja značaja, potreba za promjenama organizacijske kulture, kreativnosti u kreiranju istih te nadzorom nad budućnosti institucija. Ciljevi i mjere općine Čaglin kreirani su uz pomoć komunikacije sa interesno-utjecajnim skupinama (stanovnicima općine) te daju pogled na odmak od sadašnjeg stanja koji bi općina trebala ostvariti kako bi se unaprijedio životni standard stanovnika općine.

CILJ 1.: OSTVARENI UVJETI ZA POKRETANJE PODUZETNIČKE AKTIVNOSTI NA PODRUČJU OPĆINE

PRIORITET 1.1.: PODRŠKA POSTOJEĆIM I PRIVLAČENJE NOVIH POSLOVNIH SUBJEKATA NA PODRUČJE
OPĆINE ČAGLIN

PRIORITET 1.2.: ULAGANJE U ŠUMSKU INFRASTRUKTURU

PRIORITET 1.3.: RAZVOJ POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE

PRIORITET 1.4.: UNAPREĐENJE TURISTIČKE PONUDE NA PODRUČJU OPĆINE

CILJ 2.: INFRASTRUKTURNO RAZVIJENA I EKOLOŠKI SAVJESNA OPĆINA

PRIORITET 2.1.: IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA PROMETNE INFRASTRUKTURE

PRIORITET 2.2.: IZGRADNJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

PRIORITET 2.3.: ENERGETSKA UČINKOVITOST I ZAŠTITA KULTURNIH DOBARA

CILJ 3.: UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA

PRIORITET 3.1.: IZGRADNJA I UREĐENJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE

PRIORITET 3.2.: ODRŽAVANJE EDUKACIJA ZA PODIZANJE KONKURENTNOSTI STANOVNIKA OPĆINE NA
TRŽIŠTU RADA

PRIORITET 3.3.: ODRŽAVANJE EDUKACIJA ZA PODIZANJE KOMPETENCIJA JLS I ORGANIZACIJA
CIVILNOG DRUŠTVA S PODRUČJA OPĆINE

CILJ 1.: OSTVARENI UVJETI ZA POKRETANJE PODUZETNIČKE AKTIVNOSTI NA PODRUČJU OPĆINE

PRIORITET 1.1.	PODRŠKA POSTOJEĆIM I PRIVLAČENJE NOVIH POSLOVNIH SUBJEKATA NA PODRUČJE OPĆINE ČAGLIN
SVRHA PRIORITETA	Podrška poduzetnicima koji posluju na području općine pružati će se kroz edukacije, poticanje udruživanja, omogućavanje najboljih mogućih uvjeta za poslovanje te promoviranje i privlačenje investitora u poslovnu zonu Čaglin.
MJERA 1.1.1.	Osnaživanje poduzetnika
AKTIVNOSTI/ PROJEKTI	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacija radionica i edukacija za poduzetnike s temama o novostima u proizvodnji i inovacijama, povlačenju sredstava iz EU fondova, mogućnostima i prednostima ulaganja u poduzetničku zonu Čaglin te korištenje marketinških strategija za tvrtke sve u svrhu podizanja konkurentnosti lokalnih poduzetnika • Promoviranje poduzetničke zone Čaglin i privlačenje novih investitora • Smanjenje općinskih nameta poduzetnicima koji posluju na području općine
MJERA 1.1.2.	Poticanje inovativnosti i podizanje konkurentnosti poduzetnika
AKTIVNOSTI/ PROJEKTI	<ul style="list-style-type: none"> • Nabava nematerijalne imovine za podizanje konkurentnosti poduzetnika • Ulaganje u patente i napredne tehnologije u proizvodnim pogonima
CILJNE SKUPINE	Poduzetnici
NOSITELJI PRIORITETA	Općina Čaglin, LAG Posavina, Požeško-slavonska županija
INDIKATORI	Broj poduzetnika na edukacijama, broj prijavljenih patenata i unaprijeđenih proizvodnih pogona na području općine

PRIORITET 1.2.	ULAGANJE U ŠUMSKU INFRASTRUKTURU
SVRHA PRIORITETA	Omogućiti bolje iskorištavanje i veću dostupnost šumskih potencijala općine, kao i okrupnjavanje šumskih površina, izradu planskih dokumenata za gospodarenje šumskim fondom općine, poboljšavanje otpornosti šumskih eko sustava, preradu, mobilizaciju i marketing šumskih proizvoda
MJERA 1.2.1.	Bolja iskorištenost šumskog fonda
AKTIVNOSTI/ PROJEKTI	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja i rekonstrukcija šumskih puteva; • Izgradnja manje infrastrukture; • Bolje iskorištavanje šumskih sirovina (samoniklog bilja, drva, gljiva) • Održavanje edukacija o neiskorištenim šumskim potencijalima
CILJNE SKUPINE	Privatni šumoposjednici, udruženja šumoposjednika
NOSITELJI PRIORITETA	Općina Čaglin, Požeško-slavonska županija, LAG Posavina
INDIKATORI	Dužina rekonstruiranih i izgrađenih šumskih putova, izgrađena manja šumska infrastruktura, broj sudionika na edukacijama

PRIORITET 1.3.	RAZVOJ POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE
SVRHA PRIORITETA	Poticanje razvoja ratarstva, voćarstva, poljodjelstva, stočarstva, pčelarstva. Kroz mjere financirane od strane Republike Hrvatske i Europske Unije poticati razvoj ovih poljoprivrednih grana i modernizirati postojeće poljoprivredne proizvođače, poboljšati njihov pristup tržištu te poticanje uzgoja isplativijih kultura.

MJERA 1.3.1.	Unapređenje uvjeta za bavljenje poljoprivredom
AKTIVNOSTI/ PROJEKTI	<ul style="list-style-type: none"> • Rješavanje imovinsko pravih pitanja na poljoprivrednim zemljištima; • Davanje u zakup neobrađenog poljoprivrednog zemljišta; • Rješavanje problema navodnjavanja i poplava na poljoprivrednim površinama; • Nabava opreme za unapređenje poljoprivredne proizvodnje; • Održavanje edukacija za poljoprivrednike o mogućnostima povlačenja sredstava nacionalnih i Europskih fondova, produljenju životnog vijeka proizvoda, sadnju i uzgoj isplativijih poljoprivrednih kultura; • Izgradnja poljoprivrednog inkubatora koji bi služio kao popratna infrastruktura poljoprivrednicima s područja općine (skladištenje, plasiranje na tržište, savjetodavno...)
CILJNE SKUPINE	Poljoprivrednici
NOSITELJI PRIORITETA	Općina Čaglin, Požeško-slavonska županija, LAG Posavina
INDIKATORI	Broj sudionika na edukacijama, površina poljoprivrednog zemljišta dana u zakup, izgrađen poljoprivredni inkubator, duljina izgrađenih kanala za navodnjavanje

PRIORITET 1.4.	UNAPREĐENJE TURISTIČKE PONUDE NA PODRUČJU OPĆINE
SVRHA PRIORITETA	Obnova, revitalizacija i promocija turističkih sadržaja na području općine. Povećanjem smještajnih kapaciteta i povećanjem broja turističkih sadržaja općine Čaglin te njihovim povezivanjem steći će se uvjeti za gospodarski napredak cijelog područja.
MJERA 1.4.1.	Unaprijeđena turistička ponuda općine Čaglin
AKTIVNOSTI/ PROJEKTI	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja i uređenje izletničke i rekreacijske infrastrukture (biciklističke i pješačke staze, planinarske kuće, poligoni za ekstremne sportove...); • Poticanje pokretanja tradicijskih obrta u turističke svrhe • Povezivanje turističkih sadržaja (šume, sakralni objekti, OPG-i) • Povećanje broja smještajnih kapaciteta • Uređenje pristupa i samih objekata potrebnih za razvoj sakralnog turizma • Razvoj manifestacija i kulturnih događanja u mjestima općine kroz cijelu godinu
CILJNE SKUPINE	Stanovnici općine, turisti, prolaznici
NOSITELJI PRIORITETA	Općina Čaglin, Požeško-slavonska županija, OPG-i, privatni gospodarstvenici
INDIKATORI	Duljina uređenje i izgrađene izletničke i rekreacijske infrastrukture, broj povećanih kapaciteta, broj pokrenutih tradicijskih obrta, broj uređenih sakralnih objekata

CILJ 2.: INFRASTRUKTURNO RAZVIJENA I EKOLOŠKI SAVJESNA OPĆINA

PRIORITET 2.1.	IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA PROMETNE INFRASTRUKTURE
SVRHA PRIORITETA	Bolja prometna povezanost sela na području općine s ostatkom županije te unapređenje kvalitete postojeće prometne infrastrukture
MJERA 2.1.1.	Poboljšana prometna infrastruktura

AKTIVNOSTI/ PROJEKTI	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonstrukcija i izgradnja nerazvrstanih cesta i cestovne infrastrukture; • Rekonstrukcija i izgradnja pješačkih staza;
CILJNE SKUPINE	Stanovnici općine, prolaznici, putnici
NOSITELJI PRIORITETA	Općina Čaglin, Požeško-slavonska županija
INDIKATORI	Dužina izgrađene i rekonstruirane prometne infrastrukture, dužina izgrađenih i rekonstruiranih pješačkih staza

PRIORITET 2.2.	IZGRADNJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE
SVRHA PRIORITETA	Spajanje što većeg broja kućanstava na modernu komunalnu infrastrukturu (vodovod, kanalizacija, plin), unapređenje sustava odvodnje oborinskih voda
MJERA 2.2.1.	Izgradnja kanalizacijskog sustava
AKTIVNOSTI/ PROJEKTI	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja kanalizacijske mreže na području općine
MJERA 2.2.2.	Izgradnja sustava odvodnje oborinskih voda
AKTIVNOSTI/ PROJEKTI	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja mreže kanala za odvodnju oborinskih voda i sprečavanje poplava
MJERA 2.2.3.	Plinifikacija općine
AKTIVNOSTI/ PROJEKTI	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja mreže i spajanje kućanstava na plinovodnu mrežu
CILJNE SKUPINE	Stanovnici općine
NOSITELJI PRIORITETA	Općina Čaglin, Požeško-slavonska županija
INDIKATORI	Dužina izgrađene komunalne infrastrukture, broj novih priključaka na komunalnu infrastrukturu

PRIORITET 2.3.	ENERGETSKA UČINKOVITOST I ZAŠTITA PRIRODNIH DOBARA
SVRHA PRIORITETA	Energetska obnova objekata na području općine i rekonstrukcija javne rasvjete kako bi se smanjila potrošnja energenata
MJERA 2.3.1.	Energetski učinkovita općina
AKTIVNOSTI/ PROJEKTI	<ul style="list-style-type: none"> • Energetska obnova objekata u vlasništvu općine; • Izgradnja energetski učinkovite javne rasvjete; • Energetska obnova privatnih objekata
MJERA 2.3.2.	Očuvanje okoliša, saniranje divljih deponija i podizanje svijesti stanovništva
AKTIVNOSTI/ MJERE	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje selekcije otpada u kućanstvima • Saniranje divljih deponija na području općine • Podizanje svijesti stanovništva o prednostima recikliranja • Pобољшanje sustava prikupljanja i odvajanja otpada • Izgradnja reciklažnog dvorišta
CILJNE SKUPINE	Stanovnici općine Čaglin
NOSITELJI PRIORITETA	Općina Čaglin, Požeško-slavonska županija
INDIKATORI	Broj energetski obnovljenih objekata, količina recikliranog otpada, sanirane divlje deponije

CILJ 3.: UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA

PRIORITET 3.1.	IZGRADNJA I UREĐENJE DRUŠTVENE I ODGOJNE INFRASTRUKTURE
SVRHA PRIORITETA	Povećanje kvalitete života kroz unapređenje infrastrukture i povećanje društvenih sadržaja.
MJERA 3.1.1.	Unapređenje i povećanje ponude društvenih sadržaja u općini
AKTIVNOSTI/ PROJEKTI	<ul style="list-style-type: none"> • Uređenje javnih površina na području općine (trgovi, igrališta, parkovi) • Projektiranje, rekonstrukcija i izgradnja objekata sportske i društvene infrastrukture • Pokretanje programa dnevnog boravka za starije i nemoćne • Izgradnja doma za stare i nemoćne • Projektiranje i izgradnja vrtića • Projektiranje i izgradnja sportske dvorane u sastavu osnovne škole
CILJNE SKUPINE	Stanovnici općine
NOSITELJI PRIORITETA	Općina Čaglin, Požeško-slavonska županija
INDIKATORI	Uređene javne površine, poboljšana briga za stare i nemoćne, izgrađen vrtić i sportska dvorana

PRIORITET 3.2.	PODIZANJE KONKURENTNOSTI STANOVNIKA OPĆINE NA TRŽIŠTU RADA
SVRHA PRIORITETA	Održavanjem edukacija za nezaposlene stanovnike općine Čaglin podići njihovu konkurentnost na tržištu rada tako što će dobiti relevantna znanja u skladu s trenutnim potrebama tržišta rada.
MJERA 3.2.1.	Podizanje konkurentnosti nezaposlenih
AKTIVNOSTI/ PROJEKTI	<ul style="list-style-type: none"> • Održavanje edukacija za zainteresirane nezaposlene stanovnike općine kako bi im se povećale prilike za pronalaženje posla
CILJNE SKUPINE	Stanovnici općine
NOSITELJI PRIORITETA	Općina Čaglin, LAG Posavina, organizacije civilnog društva s područja općine
INDIKATORI	Broj održanih edukacija, broj sudionika na edukacijama

PRIORITET 3.3.	PODIZANJE KOMPETENCIJA JLS I ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA S PODRUČJA OPĆINE
SVRHA PRIORITETA	Održavanje edukacija kojima će se omogućiti jedinici lokalne samouprave i organizacijama civilnog društva stjecanje relevantnih znanja uz pomoć kojih bi se sami mogli prijavljivati na natječaje za sredstva iz različitih fondova
MJERA 3.3.1.	Povećanje kapaciteta JLS-a i organizacija civilnog društva
AKTIVNOSTI/ PROJEKTI	<ul style="list-style-type: none"> • Održavanje edukacija za zaposlenike JLS-a i članove organizacija civilnog društva s područja općine kako bi se podiglo njihove kapacitete za samostalno prijavljivanje na natječaje za financiranje projekata, o načinu provedbe i prednostima „zelene javne nabave“, prednostima udruživanja, mogućnostima ulaganja itd.
CILJNE SKUPINE	JLS i organizacije civilnog društva
NOSITELJI PRIORITETA	Općine Čaglin, LAG Posavina, Požeško-slavonska županija
INDIKATORI	Broj održanih edukacija, broj sudionika na edukacijama

Utjecaj provedbe strateških ciljeva

CILJ	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATAKA	TREKUTNA VRIJEDNOST (2015.)	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
OSTVARENI UVJETI ZA POKRETANJE PODUZETNIČKE AKTIVNOSTI NA PODRUČJU OPĆINE	PODRŠKA POSTOJEĆIM I PRIVLAČENJE NOVIH POSLOVNIH SUBJEKATA NA PODRUČJE OPĆINE ČAGLIN	-Broj poduzetnika na edukacijama	broj	Općina	0	50
		- broj prijavljenih patenata i unaprijeđenih proizvodnih pogona na području općine	broj	Općina	0	2
		-broj novih investitora u poduzetničku zonu Čaglin	broj	Općina	0	3
	ULAGANJE U ŠUMSKU INFRASTRUKTURU	- Dužina rekonstruiranih i izgrađenih šumskih putova	m	Općina, hrvatske šume	1366-novo 3315-započeta, 40000 - održavano	2000 novo, 200000 nasipavano
		- izgrađena manja šumska infrastruktura	broj	Općina, hrvatske šume	1	12
		- broj sudionika na edukacijama	broj	LAG, BPŽ, Općina,	0	40
	RAZVOJ POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE	- Broj sudionika na edukacijama	broj	Općina, OPG-i, LAG Posavina	0	50
		- površina poljoprivrednog zemljišta dana u zakup	broj	Općina, OPG-i	1800 ha	2500 ha
		-izgrađen poljoprivredni inkubator	m ²	Općina	0	1
		-duljina izgrađenih kanala za navodnjavanje	m	Općina	0	1000 m
	UNAPREĐENJE TURISTIČKE PONUDE NA PODRUČJU OPĆINE	-duljina uređene i izgrađene izletničke i rekreacijske infrastrukture	m ² m	Općina	0	2000 m
		-broj proširenih turističkih kapaciteta	broj	Općina, OPG-i	0	5
		-broj pokrenutih tradicijskih obrta	broj	Općina, poduzetnici, OPG-i	0	3
		-broj uređenih sakralnih objekata	broj m ²	Općina	0	3

CIJL	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATAKA	TREKUTNA VRIJEDNOST (2015.)	CIJANA VRIJEDNOST (2020.)
INFRASTRUKTURNO RAZVIJENA I EKOLOŠKI SAVIJSNA OPĆINA	IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA PROMETNE INFRASTRUKTURE	- Dužina izgrađene i rekonstruirane prometne infrastrukture	m	Općina	4000	10000
		- dužina izgrađenih i rekonstruiranih pješačkih staza	m	Općina	0	2000
	IZGRADNJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE	- Dužina izgrađene komunalne infrastrukture	m	Općina, komunalne tvrtke	4000	9000
		- broj novih priključaka na komunalnu infrastrukturu	broj	Općina, komunalne tvrtke	5	50
	ENERGETSKA UČINKOVITOST I ZAŠTITA PRIRODNIH DOBARA	- Broj energetski obnovljenih objekata	broj	Općina	35	100
		- količina recikliranog otpada	tona	Općina, tvrtka zadužena za prikupljanje i recikliranje otpada	0	10 t
		- sanirane divlje deponije	broj	Općina	2	2

CIJL	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATAKA	TREKUTNA VRIJEDNOST (2015.)	CIJANA VRIJEDNOST (2020.)
UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA	IZGRADNJA I UREĐENJE DRUŠTVENE I ODGOJNE INFRASTRUKTURE	- Uređene javne površine	m ²	Općina	500	3000
		- poboljšana briga za stare i nemoćne	Broj	Općina	20	50
		- izgrađen vrtić i sportska dvorana	m ²	Općina	Dvorana-1200 m ²	Vrtić, 500m ²
	PODIZANJE KONKURENTNOSTI STANOVNIKA OPĆINE NA TRŽIŠTU RADA	- Broj održanih edukacija	broj	Općina, LAG Posavina, BPŽ	0	5
		- broj sudionika na edukacijama	broj	Općina, LAG Posavina, BPŽ	0	50
	PODIZANJE KOMPETENCIJA JLS I ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA S PODRUČJA OPĆINE	- Broj održanih edukacija	broj	Općina, LAG Posavina, BPŽ	0	10
		- broj sudionika na edukacijama	broj	Općina, LAG Posavina, BPŽ	0	100

Izvori financiranja za ciljeve i mjere

Cilj	Prioritet	2016. godina		2017. godina		2018. godina		2019. godina		2020. godina		Ukupno
		Lokalni proračun	Ostali izvori	Lokalni proračun	Ostali izvori	Lokalni proračun	Ostali izvori	Lokalni proračun	Ostali izvori	Lokalni proračun	Ostali izvori	
1.	1.1.	5.000,00	400.000,00	5.000,00	400.000,00	0	0	0	0	0	0	810.000,00
	1.2.	30.000,00	100.000,00	50.000,00	150.000,00	50.000,00	150.000,00	50.000,00	150.000,00	50.000,00	150.000,00	930.000,00
	1.3.	44.000,00	0,00	34.000,00	0,00	34.000,00	0,00	40.000,00	0,00	40.000,00	0,00	192.000,00
	1.4.	63.000,00	0,00	73.000,00	0,00	73.000,00	0,00	70.000,00	0,00	70.000,00	0,00	349.000,00
2.	2.1.	220.000,00	100.000,00	530.000,00	100.000,00	260.000,00	0,00	280.000,00	1.500.000,00	300.000,00	0,00	3.290.000,00
	2.2.	50.000,00	0,00	0,00	0,00	160.000,00	500.000,00	150.000,00	500.000,00	150.000,00	500.000,00	2.010.000,00
	2.3.	122.000,00	0,00	30.000,00	100.000,00	30.000,00	100.000,00	30.000,00	100.000,00	30.000,00	100.000,00	642.000,00
3.	3.1.	513.000,00	100.000,00	620.000,00	400.000,00	995.000,00	500.000,00	250.000,00	200.000,00	250.000,00	200.000,00	4.028.000,00
	3.2.	30.000,00	0,00	30.000,00	0,00	30.000,00	0,00	30.000,00	0,00	30.000,00	0,00	150.000,00
	3.3.	30.000,00	0,00	30.000,00	0,00	30.000,00	0,00	30.000,00	0,00	30.000,00	0,00	150.000,00
Ukupno		1.107.000,00	700.000,00	1.402.000,00	1.150.000,00	1.662.000,00	1.250.000,00	930.000,00	2.450.000,00	950.000,00	950.000,00	12.551.000,00

Planirana financijska sredstva i pokazatelji rezultata za predviđene ciljeve u budućem razdoblju

Cilj	Prioritet	Program/aktivnost		Financijska sredstva			Pokazatelj rezultata					
		Šifra aktivnosti/ programa	Naziv	Plan 2016.	Projekcija 2017.	Projekcija 2018.	Naziv	Jedinica mjere	Trenutna vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.	Ciljana vrijednost 2018.
1.	1.1.	K101102	Razvoj gospodarstva	405.000,00	0,00	0,00	Izgrađena elektrifikacija gosp. zone		0,00	405.000,00	405.000,00	405.000,00
	1.2.	A100302	Poboljšanje uvjeta života	30.000,00	50.000,00	50.000,00	Izgrađene šumske prometnice	m	2.000	5.000	10.000	15.000
	1.3.	A101301	Potpoma radu poljoprivrenih udruga	4.000,00	4.000,00	4.000,00	Potpore u svrhu edukacija	Broj stočarskih izložbi	0	2	5	5
		A101302	Subvencije i analize	40.000,00	30.000,00	30.000,00	Broj stoke	Broj stoke	0	450	550	650
	1.4.	A100901	Vjerske zajednice	45.000,00	45.000,00	45.000,00	Obnovljeni sakralni objekti	Broj objekata	0	4	4	4
		A100601	Obrazovanje	5.000,00	15.000,00	15.000,00	Održane manifestacije	Broj manifestacija	4	4	4	4
		A100701	Donacija ustanovama kulture	13.000,00	13.000,00	13.000,00	Uređeno Sovsko jezero		1	1	1	1
2.	2.1.	A100302	Poboljšanje uvjeta života	320.000,00	630.000,00	250.000,00	Uređene i izgrađene prometnice	m	12.000	15.000	20.000	35.000
	2.2.	K101201	Izgradnja kanalizacije	50.000,00	0,00	660.000,00	Izrađena projektna dokumentacija i započeta gradnja	m	0	0	0	2.000
	2.3.	K101104	Povećanje energetske učinkovitosti	100.000,00	0,00	0,00	Obnovljene obiteljske kuće i javni objekti	Kom	19	1	30	50
		A100304	Gospodarenje	22.000,00	0,00	0,00	Izrađen plan	kom	0	1	1	1

			otpadom				gospodarenja otpadom					
3.	3.1.	K101103	Izgradnja dječjeg vrtića	376.000,00	400.000,00	500.000,00	Izgrađen dječji vrtić	kom	0	1	1	1
		A100302	Poboljšanje uvjeta života	237.000,00	220.000,00	495.000,00	Uređene javne površine i objekti po naseljima Općine Čaglin	kom	21	21	21	21
	3.2.	A100101	Redovno poslovanje - tekuće	30.000,00	30.000,00	30.000,00	Sufinanciranje	Broj polaznika	0	10	15	20
	3.3.	A100101	Redovno poslovanje - tekuće	30.000,00	30.000,00	30.000,00	Sufinanciranje	Broj polaznika	30	45	50	60

Sudjelovanje općine Čaglin u LAG-a i ostalih razvojnih tijela

Općina Čaglin članica je lokalne akcijske grupe (LAG) Posavina nastale na inicijativu pet općina zapadno od grada Slavenskog Broda, sjedišta Brodsko-posavske županije, s ciljem primjene LEADER programa za ruralni razvoj sukladno načelima Europske unije.

LAG Posavina nalazi se u središnjem dijelu Brodsko-posavske županije, odnosno u najjužnijem dijelu Slavenske nizine, i svojim istočnim položajem graniči s gradom Slavonskim Brodom, a na zapadu s općinom Staro Petrovo Selo. Na sjeveru se prostire padinama Požeške i Dilj gore, a južna granica mu je rijeka Sava koja je ujedno i granica između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

LAG Posavina čini prostor 7 jedinica lokalne samouprave: općina Bebrina, Brodski Stupnik, Nova Kapela, Čaglin, Podcrkavlje, Oriovac i Sibinj. Prostor LAG-a pripada statističkoj regiji Kontinentalna Hrvatska. Područje LAG-a prostire se na 759,49 km².

LAG Posavina svojim prostorom koji se nalazi na prostoru Brodsko-posavske županije i dijela Požeško-slavonske županije gravitira prema administrativnom središtu BPŽ, gradu Slavonskom Brodu dok su naselja općine Nova Kapela tradicionalno više usmjerena prema gradu Novoj Gradišci a naselja općine Čaglin prema Požegi.

Kroz prepoznavanje lokalnih resursa i kapaciteta, među kojima se na prvom mjestu potiče inicijativa i inovativnost ljudskih resursa, posebice među mladima i ženama, nastoji se stvoriti vlastiti razvojni potencijal kroz međusobno povezivanje i suradnju. Kroz ovakve aktivnosti na području LAG-a Posavina cilj je stvoriti perspektivnu lokalnu zajednicu za kvalitetan život ovdašnjeg stanovništva kao i za sve brojnije goste ovog područja.

Općina Čaglin shvaća važnost postojanja i djelovanja LAG-a, te svojim radom i sudjelovanjem u aktivnostima koje LAG provodi predana je njegovom očuvanju i daljnjem napretku.

Na području Požeško-slavonske županije još djeluju:

Partnersko vijeće Požeško-slavonske županije

Lokalno partnerstvo za zapošljavanje

Usklađenost strategije sa drugim strateškim dokumentima

Općina Čaglin dio je Požeško-slavonske županije, regije Slavonija, Republike Hrvatske i Europe te samim time svoje razvojne ciljeve mora uskladiti sa razvojnim dokumentima viših razina.

Krovna strategija u koju se moraju uklopiti razvojni ciljevi strategije općine Čaglin je strategija Europe 2020 koja je krovna strategija rasta koja se temelji na slijedećim ciljevima:

1. Zapošljavanje
2. Istraživanje i razvoj
3. Klimatske promjene i energetska održivost
4. Obrazovanje
5. Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti

Slijedeća razina strateškog dokumenta Program ruralnog razvoja 2014-2020 Republike Hrvatske usvojen od strane Europske Komisije.

Ovaj program predviđa slijedeće mjere i alokacije sredstava za njihovo provođenje:

Mjera	Alocirano sredstava (EUR)
M1. – Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja	13.333.333,33
M2. – Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima	21.176.470,59
M3. – Sustavi kvalitete za poljoprivredne proizvode i hranu	7.058.823,53
M4. – Ulaganje u fizičku imovinu	667.058.823,53
M5. – Obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima te uvođenje odgovarajućih preventivnih aktivnosti	118.117.647,06
M6. – Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja	262.928.104,58
M7. – Temeljne usluge i obnova sela u ruralnom području	265.882.352,94
M8. – Ulaganje u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma	92.941.176,47
M9. – Uspostava proizvođačkih grupa i organizacija	8.888.888,89
M10. – Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene	138.830.280,00
M11. – Ekološki uzgoj	128.309.623,50
M13. – Plaćanja područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima	321.600.000,00
M16. – Suradnja	8.333.333,33
M17. – Upravljanje rizicima	56.673.373,50
M18. – Financiranje dodatnih nacionalnih izravnih plaćanja u Hrvatsku	139.875.000,00
M19. – LEADER (CLLD)	67.540.725,00
M20. – Tehnička pomoć	64.746.543,59
UKUPNO 2014-2020	2.383.294.499,84

Regionalni strateški dokumenti s kojima se projekti općine moraju slagati su slijedeći:

Razvojna strategija Požeško-slavonske županije 2011.-2013. čije je trajanje produženo i za 2014. i 2015. godinu.

Strategija razvoja ljudskih potencijala Požeško-slavonske županije je imala period zahvata 2011.-2013. te još nije razvijena za trenutno razdoblje.

Razvojna strategija Lokalne akcijska grupe Posavina za razdoblje 2015.-2020. koja je trenutno u izradi.

Budući da je većina regionalnih strateških dokumenata u pripremi ili u procesu izrade, općinska razvojna strategija općine Čaglin sa svojim ciljevima pridonijeti će izradi istih uvrštavanjem razvojnih projekata općine u razvojne strategije županije.

Kako općina provodi strategiju

Kako bi strategija razvoja općine bila što uspješnije provedena, uz sudjelovanje svih zaposlenika općine Čaglin na čelu s načelnikom i njezinih partnera potrebno je i sudjelovanje svih stanovnika općine kako bi se što bolje prepoznale potrebe svih segmenata društva u općini.

Odgovornost za provedbu i upravljanje strategijom je na općini Čaglin i njezinom načelniku u skladu sa slijedećim načelima:

- Uspješno dostizanje prioriteta i ostvarivanje prepoznatih mjera strategije
- Osigurati sve potrebne uvjete za provedbu strategije
- Vršiti vrednovanje provedbe strategije na godišnjoj razini
- Izvještavanje općinskog vijeća o provedbi strategije
- Izvještavati i konzultirati se sa stanovništvom općine

Po potrebi općina će organizirati vanjsku pomoć u obliku besplatne pomoći javnih institucija, agencija i ustanova budući da nije realno očekivati da će općina imati sve potrebne kapacitete za provedbu ovako sveobuhvatnog razvojnog dokumenta. Po potrebi biti će moguće i angažirati i vanjske stručnjake u skladu s financijskim mogućnostima.

Informiranje

Općina Čaglin kao provedbeno tijelo razvojne strategije redovno će informirati sve relevantne čimbenike za provedbu strategije i one na koje će strategija imati utjecaja.

U okviru provedbenog tima općine Čaglin biti će osoba koja će obavještavati stanovništvo općine o otvorenim natječajima i onima u pripremi što nacionalnih što programima Europske Unije, edukacijama za nezaposlene ali i podizanje konkurentnosti zaposlenih s područja općine.

Posebice će se pratiti informacije bitne za provedbu projekata koji se nalaze u razvojnoj strategiji te će se nositelje istih posebno obavještavati.

Evaluacija

Budući je razvojna strategija općine Čaglin dio nekoliko strateških dokumenata više razine, njena evaluacija je vrlo bitan dio cijelog procesa provedbe. Evaluacija koristi završne rezultate ovisno o vremenskim periodima evaluacije provedbe dok praćenje konstantno ocjenjuje dinamiku i učinke provedbe strategije.

Evaluacija je posebno korisna u toliko što se ocjenom određenog provedenog segmenta mogu modificirati određene mjere koje tek slijede kako bi se omogućio njihov što veći učinak na zajednicu. Evaluacija omogućuje: bolju povezanost sa strateškim dokumentima više instance, opravdanost ostvarenih troškova te sveukupni utjecaj provedenih mjera na ciljane skupine.

Procesi evaluacije biti će rađeni prema slijedećim kriterijima:

- utjecaj ostvarenih mjera na ciljane skupine
- koliko su mjere učinkovite u odnosu na nastale troškove za njihovu provedbu
- koliko su mjere održive nakon završetka provedbe pojedinog projekta

Evaluaciju provedbe strategije provoditi će općina Čaglin u suradnji s Centarom za tehnološki razvoj, razvojna agencija Brodsko-posavske županije d.o.o.

Evaluacija se dijeli na unutarnju i vanjsku. Unutarnja evaluacija se provodi nakon završetka svake pojedine mjere kako bi se ocijenio njen učinak te se njeni rezultati prenose svim dionicima uključenim u njenu provedbu. Nakon prezentacije rezultata mjere provest će se konzultacija sa svim uključenim dionicima kako bi se dobio objektivni rezultat učinka mjera.

Vanjsku evaluaciju provodi vanjski stručnjak kako bi utvrdili utjecaj mjera na zadane prioritete te će se po završetku njihove evaluacije izraditi će se konačno izvješće za načelnika koje će objedinjavati izvješća i vanjske i unutarnje evaluacije te će isto biti dostupno i za javnost.

PRILOZI:

- Analiza ankete provedene na području općine Čaglin o potrebama stanovništva općine

